

AUTOREFERAT
przedstawiający opis działalności, dorobku i osiągnięć naukowych

dr Sylwia Jaskuła – Korporowicz

SPIS TREŚCI

1. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe.....	3
2. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych	4
3. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)	5
a. Tytuł osiągnięcia naukowego:.....	5
b. Omówienie celu naukowego, osiągniętych wyników oraz ewentualnego wykorzystania:5	
4. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych.....	17
4.1 Podejmowana problematyka naukowo – badawcza	17
I. EWALUACJA	18
II. PEDAGOGICZNE ASPEKTY WSPÓLCZESNEJ PRZESTRZENI OBECNOŚCI CZŁOWIEKA.....	23
III. EDUKACJA I KOMUNIKACJA MIĘDZYKULTUROWA	32
4.2 Autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH) i wykazie czasopism punktowanych MniSW	36
4.3 Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście... ..	38
4.4 Autorstwo lub współautorstwo opracowań zbiorowych, ekspertyz, dokumentacji prac badawczych.....	41
4.5 Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS).....	44
4.6 Indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS)	44
4.7 Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach	44
4.8 Międzynarodowe lub krajowe nagrody i wyróżnienia za działalność naukową	46
4.9 Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.....	46
4.10 Podsumowanie dorobku i osiągnięć naukowo – badawczych	56

2. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Zatrudnienie w ramach umowy o pracę:

25.08.1999 – 30.09.2007	Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. Bogdana Jańskiego w Łomży – asystent, adiunkt od 2007;
26.10.2001 – 31.03.2005	Członek Zarządu Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości im. Bogdana Jańskiego w Łomży
16.11.2001 – 31.09.2003	Biuro Analiz Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Warszawie
01.10.2007 – 31.10.2010	PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Pedagogiki Resocjalizacyjnej w Warszawie - adiunkt,
25.02.2008 - 30.09.2010	kierownik Zakładu Wychowania do Informacji
1.04.2008 - 30.09.2010	wicedyrektor Instytutu Pedagogiki i Pracy Socjalnej
01.10.2010 – 31.05.2013	PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie - adiunkt
01.10.2015 – 31.05.2017	Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie - adiunkt
01.10.2010 – (...)	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży – adiunkt,
1.09.2017 – (...)	prodziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych

Zatrudnienie w ramach umów zlecenia:

01.10.2012 – (...)	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
01.10.2012 – 30.09.2018	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie
01.10.2012 – 30.09. 2016	Collegium Civitas w Warszawie
01.10.2010 – 30.09.2014	Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży

3. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

a. Tytuł osiągnięcia naukowego:

Osiągnięciem naukowym w myśl wskazanej ustawy jest monografia pt. „Ewaluacja społeczna w edukacji”, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018, ss. 266, ISBN 978-83-8095-479-3, autor Sylwia Jaskuła; recenzent wydawniczy prof. Tadeusz Pilch.

b. Omówienie celu naukowego, osiągniętych wyników oraz ewentualnego wykorzystania:

Książka ta jest zwieńczeniem moich wieloletnich prac nad teoretycznym i praktycznym modelem ewaluacji społecznej. Jej głównym celem było przeanalizowanie i opisanie założeń oraz genezy ewaluacji społecznej, utworzenie i przedstawienie wypracowanej i przetestowanej w praktyce prowadzonych badań ewaluacyjnych - metodologii i modeli procedur stosowania ewaluacji społecznej oraz sposobów wykorzystania i aplikacji tego rodzaju badań.

Od lat zaangażowana jestem w projektowanie i realizację badań ewaluacyjnych w obszarze polskiej edukacji i programów społecznych, a także od dawna wpisuję się swoimi publikacjami oraz działalnością naukową w żywą debatę na temat rozwojowych, społecznych i prodemokratycznych funkcji ewaluacji pisząc o jej społecznym powołaniu, misji, ale także odpowiedzialności. Ten rodzaj badań ewaluacyjnych w swoim społecznym modelu przez wiele lat był przeze mnie wdrażany i praktykowany w licznych badaniach ewaluacyjnych, wprowadzając do nich elementy uspołecznienia, dialogu i partycypacji różnorodnych grup społecznych, będących pośrednio bądź bezpośrednio uczestnikami badań ewaluacyjnych lub też grup i instytucji zainteresowanych wynikami ewaluacji.

W obszarze ewaluacji w edukacji wspomniane badania i zbudowane na nich analizy przeprowadzałam m. in. w procesie ewaluacyjnym programu WARS i SAWA będącego elementem „Warszawskiego Systemu Wspierania Uzdolnionych” realizowanym przez Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń na zlecenie Biura Edukacji m. st. Warszawy. W ujęciu bardziej systemowym i ogólnokrajowym analizowany

model ewaluacji społecznej użyty został do badań ewaluacyjnych nad pilotażem reformy szkolnictwa artystycznego w Polsce wykonanych na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wzorzec ten był wdrażany także w innych obszarach m. in. we współpracy międzyresortowej obszaru kultury i edukacji, gdzie współprojektowałam i przeprowadzałam badania ewaluacyjne programu „Bardzo Młoda Kultura” na zlecenie Narodowego Centrum Kultury. Opisany w książce model ewaluacji społecznej wdrażałam również w wielu innych projektach badawczych projektowanych i realizowanych dla organizacji akademickich, samorządowych i pozarządowych, w których występowałam w roli szkoleniowca, eksperta i ewaluatora. Zaprojektowałam i przeprowadziłam prawie 90 szkoleń z ewaluacji przedstawiając i promując model ewaluacji społecznej a jednocześnie testując możliwości jego wdrożenia i przyjęcia przez konkretne środowiska i grupy społeczne.

Studia literatury przedmiotu i analiza badań ewaluacyjnych realizowanych w Polsce pokazują, że rzadko w dyskursie naukowym pojawia się temat ewaluacji społecznej. Nie było też dotychczas polskich opracowań poświęconych właśnie temu modelowi badań ewaluacyjnych, który na świecie realizuje funkcje animacji, uspołeczniania, edukacji, interakcji itp. Ten typ ewaluacji wydaje się szczególnie potrzebny obecnie w polskich warunkach zagubienia sensu i celowości wykonywania badań ewaluacyjnych. Biurokratyczne i technokratyczne ścieżki wdrażania ewaluacji nie stwarzają warunków sprzyjających upowszechnianiu tego typu badań w Polsce.

Zatem za podjęciem tematyki ewaluacji społecznej w edukacji przemawiało szereg przesłanek, wśród których najistotniejsze to:

- Sukcesywny wzrost roli badań ewaluacyjnych na świecie, przejawiający się w tematyce krajowych i międzynarodowych konferencji, w systematycznie wzrastającej liczbie publikacji naukowych, badań, a także w rosnącej liczbie profesjonalnych stowarzyszeń ewaluacyjnych.
- Brak upowszechniania modelu ewaluacji społecznej, dialogicznej i prorozwojowej w warunkach polskich transformacji ustrojowych i redukowaniu jej do instrumentalnych narzędzi technokratycznie rozumianego zarządzania. Ewaluację często zastępuje się innymi metodami diagnostycznymi, tj. monitoringiem, akredytacją, audytem czy pomiarem lub też stosuje się uproszczone strategie i techniki jej przeprowadzania przystosowane do ograniczonej wiedzy i umiejętności początkujących ewaluatorów, co z kolei pozbawia ją znaczących funkcji, ról i potencjałów rozwojowych, które mogłaby spełniać.

- Rozporządzenie Rady Europy z dnia 21 czerwca 1999 roku wprowadziło przepisy ogólne dotyczące funduszy strukturalnych, w tym obowiązek dokonywania ewaluacji trzykrotnie tj. przed rozpoczęciem, w połowie i po zakończeniu realizacji programu. Nieco zamieszania wprowadziło tłumaczenie tego rozporządzenia na język polski. Oryginalny zapis przepisów w języku angielskim wskazywał jednoznacznie na badania „ewaluacyjne”. W polskim tłumaczeniu pojęcie to zostało niesłusznie zastąpione terminem oceny. Tym samym ewaluacja stała się narzędziem okresowej oceny efektywności i skuteczności pomocy strukturalnej Wspólnoty Europejskiej, jak również elementem szacowania trwałości i zgodności projektów w odniesieniu do założonych celów. W ten sposób ograniczono jej funkcje do konkluzywnej, pomiarowej i administracyjnej, zapominając o funkcjach społecznych, animacyjnych, edukacyjnych i dialogicznych, nie mówiąc już o funkcjach adekwatnych dla promocji dojrzałej kultury organizacyjnej i ewaluacyjnej o istotnej funkcji demokratyzującej transformacje społeczne oraz systemy zarządzania.
- W już dwudziestoletnim okresie istnienia ewaluacji na gruncie polskim, można zaobserwować, iż nie we wszystkich dziedzinach rozwinęła się ona jednakowo, nie zawsze też skorzystała z doświadczeń i kolejnych przemian przez które przeszła ewaluacja na świecie, nie unikając tym samym błędów i nieporozumień czterech już generacji studiów ewaluacyjnych, które były doświadczeniem kolejnych etapów jej rozwoju. Ewaluacja społeczna jest rodzajem ewaluacji kolejnej czwartej generacji, która stara się ograniczyć błędy poprzednich i efektywniej realizować przypisane oraz odkrywane jej cele. Na gruncie polskich doświadczeń stosowania badań ewaluacyjnych konieczna wydaje się dzisiaj pogłębiona refleksja nad modelem ewaluacji, która przekracza granice kontroli i prostej oceny, a staje się narzędziem wspierającym i ukierunkowującym rozwój podejmowanych działań.
- Choć korzenie ewaluacji wyrastają na gruncie edukacyjnym, to właśnie na tej płaszczyźnie mamy dzisiaj w Polsce najwięcej niezrozumienia i zagubienia. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji z dnia 7 października 2009 roku o nadzorze pedagogicznym (Dz. U. z dnia 9 października 2009 nr 167, poz. 1324) wprowadziło obowiązek przeprowadzania ewaluacji, niestety w formie dalekiej od praktykowanej na świecie, szczególnie od lat 80, a więc czwartej generacji ewaluacji, promującej model uspołeczniony, dialogiczny i demokratyczny. Dezorientuje ono przeciętnego nauczyciela, dyrektora ale i ucznia, stawiając także problem ewaluacji w otwartej opozycji do koncepcji i misji ewaluacji edukacyjnej wypracowanej w polskiej tradycji

badan ewaluacyjnych zbudowanej w początkowym okresie jej rozwoju, w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku oraz w okresie zaangażowania w demokratyczne przemiany przełomu wieków. Liczne działania edukacyjne mające na celu przybliżenie sensu i wartości oraz możliwości wykorzystywania ewaluacji w oświacie, pozbawione jednak jednorodnej i spójnej koordynacji, braku centralnego projektu jej wdrażania oraz braku polityki ewaluacyjnej, nie poprawiły wszechobecnego stanu chaosu. Analiza przyczyn owego zagubienia, które są istotnym elementem rozważań zawartych w książce, może być pierwszym etapem w procesie poprawy tego stanu zamieszania.

- Obecnie możemy już mówić o zagrożeniu dewaluacją ewaluacji w Polsce. Jej masowość i często wymuszone formy stosowania sprowadzają ją do elementów odprawianego „rytuału”, a tym samym odchodzą od celowego wartościowania działań w kierunku wymuszonej konieczności, którą Bolesław Niemierko określa za Michaeliem Q. Pattonem „ewaluacją rytualną”. Ewaluacja społeczna rozumiana i stosowana jako „zaproszenie do rozwoju” odchodzi od form przymusu i rozumiejąco łączy różne podmioty, zaangażowane bezpośrednio jak i pośrednio w samo działanie, w proces badawczy. Tym samym jest propozycją, która może minimalizować zakres podejmowanych działań pozornych i jednocześnie zwiększać zainteresowanie rzeczywistym rozwojem konkretnych organizacji, instytucji, grup, jednostek, a także działań przez nich podejmowanych.
- Wieloletnie obserwacje uczestniczące oraz wywiady przeprowadzane wśród nauczycieli i dyrektorów szkół pokazały, że jednym z największych problemów, z którym się obecnie zmagamy na gruncie polskich badań ewaluacyjnych, jest ukierunkowanie ich na biurokratyzację oraz instrumentalizację oraz pozbawienie społecznych i podmiotowych wartości. Przywrócenie ewaluacji tych kluczowych cech, jak pokazały badania M. Q. Patton’a, prowadzić będzie do zwiększenia zainteresowania ich wdrażaniem, współuczestniczeniem w ich planowaniu, przeprowadzaniu, a także korzystaniu z uzyskanych rezultatów.
- Ewaluacje społeczne, które stosują w pewnej mierze metody parametryczne integrując różne metodologie badań, w równej mierze rozwijają zarówno teoretyczną i krytyczną świadomość swoich działań, metodologii i rozwiązań konceptualnych znajdując jednocześnie drogi do rozwoju wrażliwości, wyobraźni i odpowiedzialności swoich aplikacji. Taka strategia rozwoju ewaluacji znajduje szczególne zastosowanie na polu

działań edukacyjnych, w skali określonych społeczności i organizacji, spersonalizowanych doświadczeń konkretnych osób, wspólnot i sieci społecznych.

- Na polskim rynku wydawniczym, w debacie naukowej, pomimo wielu analiz cząstkowych, wciąż brakowało publikacji, która dokona analitycznego i krytycznego przeglądu procesu rozwoju ewaluacji motywowanej racjonalnością społeczną i edukacyjną, a nie technokratyczną, zarządczą i sprawozdawczą, publikacji, która przywoła i zaproponuje autorski interaktywny model ewaluacji, zdolny do realizacji prospołecznych i demokratycznych funkcji współuczestniczących badań ewaluacyjnych.

Książka „Ewaluacja społeczna w edukacji” jest próbą wskazania potencjałów ewaluacji w jej uspołecznionym modelu, jest także próbą nakreślenia potrzeb wdrożenia tego typu ewaluacji, który w swoich założeniach nawiązuje do doświadczeń pedagogicznych w tym pedagogiki społecznej, ale także pedagogiki krytycznej. W tym pierwszym odwołaniu ewaluacja nawiązuje do wartościowania, praktyczności i celowości. Badania ewaluacyjne mają także wiele wspólnych elementów z badaniami krytycznymi. Ich zbieżne przesłanki zawierają się m. in. w potrzebach dostrzegania zmienności rzeczywistości społecznej, usytuowaniu badacza wewnątrz badanej rzeczywistości, odwołania do kontekstu społecznego, podejmowania przez badacza „krytyki”, a więc świadomej siebie i swego społecznego oraz kulturowego uwarunkowania analizy konkretnych działań człowieka, społeczności i organizacji w jej pozytywnym jak i negatywnym kontekście.¹

Wydaje się, że w warunkach polskich taka właśnie strategia ewaluacji, która jest czymś znacznie więcej niż instrumentem zarządzania i pozyskiwania informacji może być istotnym elementem inspirującym i wspomagającym uspołecznianie systemów podejmowania decyzji, kultury organizacyjnej, strategii optymalizowania gospodarowania zasobami społecznymi, ale także rozwojowego wspierania procesów edukacyjnych oraz ich potencjałów. Ewaluacja społeczna może być stymulatorem poważnych zmian społecznych jakie poprzez procesy edukacyjne mogą one generować zmiany świadomości, kompetencji i postaw konkretnych grup, wprowadzać nowe standardy kultury pracy czy też komunikacji organizacyjnej. Nie bez powodu podkreśla się, że otwarcie na zmiany, które wywołać może ewaluacja zależne jest od jej charakteru, od tego jakiej filozofii rozwoju społecznego jest ona

¹ B. Śliwerski, *Recepcja i aplikacje pedagogiki oraz psychologii krytycznej*, Polska Myśl Pedagogiczna, Rok II (2016), nr 2, str. 19 - 49

komponentem i w strategii jakiej edukacji staje się ona wsparciem, a nie destruktozem, stymulacją, a nie kontrolą, animacją, a nie petryfikacją. Najgorszym skojarzeniem, ale i wariantem jej realizacji, jest utożsamianie jej z formą nadzoru, nawet jeśli jest on rozumiany w nowoczesny i demokratyczny sposób. Budzi to daleko posuniętą niechęć ze strony ewaluowanych, liczne działania obronne, pozorne lub wręcz rytualne. W krajach o rozwiniętych systemach demokratyzacji, ale i profesjonalizacji życia publicznego, z dużą dozą zrozumienia specyfiki społecznych wartości systemów edukacyjnych, już od lat sześćdziesiątych odchodzi się od ewaluacji jako technokratycznego instrumentu kontroli, inspekcji ukrytej w procedurach badawczych. Odbiega się nawet od jednoznacznych form oceny na rzecz analitycznych profili doradzenia, metod rozbudzających refleksyjność uczestników procesu, troszcząc się o możliwość rozwoju działania wspierającego.

Coraz częściej potrzebujemy przedsięwzięć wspomagających postęp, pokazujących jak należy zmienić zaplanowane i podjęte działania, a nie jedynie tych, które mają charakter kontrolny i oceniający. Potrzebujemy obecnie pedagogiki ewaluacji, która nie tylko przeanalizuje i opíše stan rzeczy, ale pokaże jak tę rzeczywistość przekształcać. Pedagogika ewaluacji ukazuje jednocześnie inne jej funkcje niż ujawnić to może socjologia, psychologia, czy nawet antropologia ewaluacji ze względu na obecne w orientacji pedagogicznej aspekty teleologiczne, a więc celowe, prospektywne. Akcentuje ona rozwojowe znaczenie nie tylko finalnego efektu procesów ewaluacji, ale także samego procesu dochodzenia do jej ustaleń, który pełnić może ważne funkcje edukacyjne, a nawet wychowawcze, wynikające z konieczności adekwatnego rozpoznania i zaprojektowania celów ewaluacji, wkomponowania przedmiotu ewaluacji w potrzeby ewaluowanego programu. Ewaluacja społeczna przede wszystkim uwzględnia potrzeby społeczne, uzgadnia elementy procesu ewaluacyjnego i kierunki zmian będące wynikiem tych badań, rozumiejąco angażuje osoby w jej proces, a także poszukuje rozwiązań adekwatnych do konkretnych wymogów społecznych. Stąd ten typ ewaluacji podkreśla wielką rolę pracy zespołu ewaluacyjnego, przyjętych metod działania, komunikacji z odbiorcami ewaluacji, procedur i umiejętności konstruowania wspólnego języka, szczególnie standaryzacji rozumienia głównych pojęć.

Uprawiane w Polsce systemy badań ewaluacyjnych, mają nader skromne doświadczenie z tak praktykowaną ewaluacją. Omawiana publikacja ma za zadanie pokazać rozumienie, metodologię i możliwości wykorzystania ewaluacji społecznej w edukacji oraz drogę do wypracowania właściwej kultury ewaluacyjnej jaka stanowi długofalowy cel jej stosowania.

Książka składa się z 11 rozdziałów, z których pierwszy poświęcony jest analizie rozumienia ewaluacji, a także transformacji teorii i praktyki badań ewaluacyjnych na przestrzeni 100 lat. Opisana w tym rozdziale ewolucja ewaluacji od pierwszej do czwartej generacji przedstawia drogę odchodzenia od aspektów pomiarowych czy oceniających w kierunku wartości skoncentrowanych na: procesualności, dialogiczności, kontekstualności, uspołecznieniu, interakcji, otwartości, animacyjności czy integralności. Kluczowym w rozumieniu ewaluacji pojęciom wartości, interakcji czy rozwoju poświęcone zostały kolejne trzy podrozdziały. Odwołanie za Florianem Znanieckim do współczynnika humanistycznego miało na celu pokazanie wspólnotowości działań ewaluacyjnych, szczególnie od ich czwartej generacji, a więc „współczynnika podmiotowego” procesu badawczego. Podobnie jak współczynnik humanistyczny ewaluacja zakłada w swojej istocie świadomość różnorodności świata wartości. Uznanie różnych systemów wartości w oparciu o różne doświadczenie ludzkie oznacza uzyskiwanie odmiennych projektów badawczych, ale i samych wyników badań. Podrozdział zatytułowany „Dezintegracja pozytywna w ewaluacji” jest analizą teorii Kazimierza Dąbrowskiego i jej zastosowań w badaniach ewaluacyjnych. Ewaluacja, która zakłada rozwój działań, ale i jednostek, grup czy społeczności powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z ewaluowanym działaniem, może również przechodzić zarówno przez kolejne fazy, jak i kolejne poziomy transformacji, dojrzewania, autorefleksji i dezintegracji, aż do jej efektów o charakterze pozytywnym, odwołując się tym samym do rozwojowo i transformacyjnie ukierunkowanej koncepcji Dąbrowskiego, która świetnie ukazuje hamujące konsekwencje „ewaluacji rytualnej”.

Rozdział drugi jest efektem analiz światowej literatury poświęconej 100 letniej historii ewaluacji na świecie. Przeanalizowane zostały tu etapy rozwoju rozumienia badań ewaluacyjnych, sposobów ich uprawiania, a także metodologii stosowania. Opisane cztery generacje ewaluacji uzupełnione zostały analizą przeobrażeń w kierunku piątej generacji, odwołującej się do zmian współczesnego świata wspomaganych procesami rozwoju technologii informatyczno – komunikacyjnej. Ponadto w ramy piątej generacji została wpisana ewaluacja rozwojowa wraz z całym jej potencjałem możliwości dostosowywania badań do zmieniającej się rzeczywistości, nawet w trakcie ich przeprowadzania.

Rozdział trzeci zawiera analizę i opis początków przeprowadzania badań ewaluacyjnych w Polsce, które sięgają lat 90-tych XX wieku, kiedy to pojawiły się próby wprowadzenia ich do praktyki edukacyjnej. Przebadany został okres od wdrożenia programu edukacyjno - projektującego TERM na zlecenie Ministra Edukacji Narodowej, poprzez próby sformalizowania i włączenia ewaluacji do praktyki szkolnej, co odzwierciedlały zapisy

w projekcie Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecić prowadzenie badań i opracowanie ekspertyz. Szczegółowym analizom poddane zostały zapisy w obowiązującym obecnie Rozporządzeniu Ministerstwa Edukacji z dnia 7 października 2009 roku o nadzorze pedagogicznym (Dz. U. z dnia 9 października 2009 nr 167, poz. 1324) określające szczegółowe warunki i tryb sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także opisujące formy tego nadzoru. W rozdziale tym postawiona została teza, iż przepisy te wprowadziły obowiązek przeprowadzania ewaluacji, niestety w formie dalekiej od obowiązującej na świecie od lat 80. czwartej generacji ewaluacji, promującej model uspołeczniony, dialogiczny i demokratyczny. W wymiarze metodologicznym zaproponowany w rozporządzeniu model ewaluacji zbliżył ją do akredytacji poważnie odchodząc od dialogicznych koncepcji ewaluacji przyjmowanych i promowanych w początkowym okresie reform edukacyjnych końca lat dziewięćdziesiątych, a więc przez okres systemowej biurokratyzacji i technokratyzacji technik ewaluacyjnych wdrożonych w latach późniejszych. Tym samym pozbawiono badania ewaluacyjne funkcji wspierającej i potraktowano je jako kolejny instrument kontroli. W rozdziale tym został również poddany analizie rozwój ewaluacji w szkolnictwie wyższym, gdzie podobnie jak na gruncie oświaty zostało zredukowane rozumienie i stosowanie w szerokiej skali badań ewaluacyjnych zredukowanych do bardzo uproszczonych technik parametryzacji.

Analiza działań ewaluacyjnych zarówno w oświacie jak i szkołach wyższych doprowadziła do wykazanej w tekście tezy, iż ewaluacja w polskiej rzeczywistości społecznej, zarządczej i decyzyjnej przyjmuje na wielu płaszczyznach cechy działań pozornych. Tym samym porównano działania ewaluacyjne do opisanych w latach 70. przez Jana Lutyńskiego koncepcji "działań pozornych", których podstawowe założenie koncentruje się wokół czynności, które w rzeczywistości są inne niż na to wyglądają i które w konsekwencji prowadzą do różnych form alienacji.

W rozdziale czwartym, na podstawie badań literatury i praktyki wdrażania, został opisany proces ewaluacyjny oraz stworzona została struktura logiczna czynności, które powinny przebiegać w zaproponowanym porządku, dynamice i chronologii, aby badanie ewaluacyjne miało charakter społeczny, włączający, a często i budujący więź pomiędzy ewaluatorami, ewaluowanymi i zamawiającymi. Logika tak określonych, następujących po sobie faz procesu ewaluacyjnego implikuje swoistą jego metodologię, która została dość szczegółowo w tekście przedstawiona.

Ewaluacja jako badanie stosowane dotychczas nie aspirowała do miana dyscypliny naukowej. Rozdział piąty odwołuje się do współcześnie rozpoczętej dyskusji nad zmianą statusu ewaluacji w kontekście coraz częściej dostarczanych dowodów na niesłuszność doktryny nauki wolnej od wartości. Choć ewaluacja nie jest dotychczas uznana za naukę (mimo rozpoczętych polemik), to w rozdziale tym podjęte są rozważania nad jej charakterem w kontekście dwóch uzupełniających się, bądź wykluczających się cech: obiektywności poznania przedmiotu ewaluacji i refleksyjności towarzyszącej procesowi ewaluacyjnemu.

Ewaluację odróżnia się od form pokrewnych tj. monitoring, audyt, akredytacja, pomiar, benchmarking itd.. Wprowadzenie w krótkim czasie różnorodnych metod diagnostycznych, często bez ich pogłębionej analizy czy studiów, spowodowało zastosowanie ich w sposób odtwórczy, mechaniczny, bezrefleksyjny, pomniejszający ich rolę, funkcje i zadania. Dotyczy to również samej ewaluacji, której wartości z jednej strony zostały ograniczone do technokratycznych (jak pokazała analiza badań ewaluacyjnych projektów unijnych) a drugiej do kontrolnych (jak pokazała analiza badań ewaluacyjnych w oświacie). O ile ewaluacja ma wspólne obszary zarówno z akredytacją, jak i monitoringiem, pomiarem czy audytem, to nie powinno się jej pozbawiać znacznie szerszego charakteru, ograniczając i pomniejszając jej rolę, a przede wszystkim możliwości rozwojowe. Kolejny rozdział zawiera autorską analizę podobieństw i różnic pomiędzy ewaluacją, a akredytacją, diagnozą edukacyjną, monitoringiem i audytem.

Rozdział siódmy zatytułowany „Ewaluacja społeczna” jest próbą przywrócenia prospołecznych zadań ewaluacji jako istotnego działania o charakterze rozwojowym, które powinno być swoistą strategią resocjalizacji ewaluacji, a więc przywrócenia jej podmiotom społecznym, a nie tylko procedurom i taktyce administrowania projektami realizując przy tym postulat społecznej odpowiedzialności ewaluacji. Powrót ewaluacji do korzeni i próby wykorzystanie polskich tradycji myśli pedagogicznej i socjologicznej nawiązujących do krytycznych i humanistycznych tradycji badawczych nie może być zdominowane przez ujęcia podporządkowane potrzebom zarządczym i administracyjnym wykorzystującym szybki postęp w rozwoju ilościowych metod badawczych wspieranych technikami wspomaganie komputerowego.

O charakterze badań ewaluacyjnych, ich potencjale i pełnionych funkcjach w znacznej mierze decyduje ewaluator. Dzieje się tak we wszystkich przypadkach „zamówień” ewaluacyjnych, w których nie wyznaczono w sposób dyrektywny i skończony każdego etapu i techniki badań ewaluacyjnych, co coraz częściej zdarza się w praktyce biurokratyzowanych systemów zarządzania o precyzyjnie dookreślonej „specyfikacji

warunków zamówienia”. Szczególna rola przypada mu w przypadku realizacji ewaluacji społecznej, a więc takiej która wymaga szczególnych umiejętności negocjacyjnych, komunikacyjnych, dialogicznych czy perswazyjnych. Kolejny rozdział zawiera opis głównych zadań ewaluatora podejmowanych w całym procesie badawczym, a także strategię budowy stanowiska etycznego przyjmowanego przez badaczy, stworzony na podstawie analiz międzynarodowych modeli i kodeksów postępowania ewaluatorów. Podrozdział zatytułowany „Etyczne aspekty ewaluacji” zawiera propozycję systemu modeli etycznych ewaluacji.

Rozdział dziewiąty wprowadza autorską koncepcję ewaluacji międzykulturowej, a więc wartościowania w oparciu o wynegocjowane wspólnie kryteria, które stanowią często wynik długiej i umiejętnej negocjacji, interakcji i dialogu przedstawicieli kultur składowych. W dobie narastającej globalizacji rośnie liczba i zakres problemowy projektów o charakterze międzynarodowym. Przedsięwzięcia te muszą uwzględniać nie tylko wymogi prawne, finansowe i technologiczne poszerzającej się infrastruktury współpracy, ale także zróżnicowane konteksty kulturowe poszczególnych zadań, co prowadzi w konsekwencji do powstania szerokiego pola zagadnień o charakterze międzykulturowym. Przenoszą się one na wyzwania procesu ewaluacyjnego, który sam w sobie jest kulturowy, kontekstualny i zorientowany na odmienne cele.

Ostatnie dwa rozdziały opisują analizy współczesnych potrzeb badań ewaluacyjnych i autorską koncepcję drogi budowy kultury ewaluacyjnej. Analiza głównych elementów modyfikacji ewaluacji wykazała, że związane są one ze zmianą pewnych akcentów istotności, które zostały w rozdziale przedstawione. Również kompetencje ewaluacyjne przeszły modyfikacje. W rozdziale dziesiątym zaproponowany został model ich transformacji od kompetencji statycznych do dynamicznych, z uwzględnieniem obecnych potrzeb poszerzania świata obecności współczesnego człowieka o wymiar wirtualny. Transformacja rozumienia sensu i praktyki badań ewaluacyjnych wymaga kształtowania nowej kultury ewaluacyjnej. Ta ostatnia zależy od wymienionych w tekście czynników zewnętrznych i wewnętrznych.

Niewątpliwie fundamentalnym i być może najistotniejszym zagadnieniem książki jest jednoznaczne rozprawienie się ze zredukowaną i będącą efektem zasadniczych nieporozumień, całkowicie niewłaściwą wersją ewaluacji, która sprowadza ją do innych form diagnozy społecznej i edukacyjnej, a mianowicie do monitoringu, akredytacji, audytu, czy nawet pomiaru edukacyjnego. Nieporozumienia te ważne są w perspektywie zastosowania uspołecznionego modelu ewaluacji w działaniach edukacyjnych poza systemem oświaty, czy szkolnictwa wyższego, a mianowicie w obszarze edukacji dorosłych w sferze struktur

i działań samorządowych, zakresie probacji, projektowania funkcji procesu ewaluacyjnego w analizie, ale także wspieraniu refleksyjności, adekwatności i skuteczności działań kuratorskich jak również innych projektów społecznych w obszarze bezpieczeństwa publicznego, resocjalizacji i wymiaru sprawiedliwości, w tym także w programach społecznej readaptacji skazanych, profilaktyki społecznej w środowiskach zagrożonej wychowawczo młodzieży. Obecna w projekcie ewaluacyjnym metodyka, jaka została w książce opisana i uzasadniona, wniesć może w rozwojową pragmatykę stosowanych w tych obszarach projektów nowe standardy projektowania, wartościowania, ale i realizacji.

Opisana w pracy historia polskiej aplikacji badań ewaluacyjnych, szczególnie w obszarze edukacji, pokazuje jak szkodliwe okazały się błędy biurokratycznej, pozbawionej elementu partycypacyjnego, źle projektowanej i metodycznie wadliwej wersji czegoś, co ewaluacją faktycznie nie było, a co spowodowało powstanie negatywnego jej wizerunku w świadomości nie tylko nauczycieli, ale także innych środowisk, które objęte były obowiązkową realizacją procedur nazywanych ewaluacyjnymi. Z tego punktu widzenia istotnego znaczenia nabiera silnie podkreślana w książce problematyka etyczna ewaluacji, która lokalizuje ją w obszarze etyki społecznej, ale także aksjologicznych wymiarów zmian systemowych w obszarze zarządzania edukacją, kształcenia nauczycieli, czy też ewaluacji na rzecz zarządzania sprawami publicznymi. Centralizacja, technokratyzm, dominacja elementów kontrolnych, eliminowanie procedur i elementów dyskursu społecznego to niestety znane z polskiej praktyki zagrożenia, a często i patologie kultury ewaluacyjnej na które wskazuje książka analizując także ich przyczyny oraz drogi wyjścia.

Choć zasadniczym odniesieniem ewaluacji społecznej o jakiej traktuje książka jest edukacja, to z łatwością przenieść ją można w inne, wymienione powyżej obszary. Opisana strategia i metodyka badań ewaluacyjnych nie eliminuje przy tym żadnej ze stosowanych w naukach społecznych metod, nie preferuje lub eliminuje, a integruje podejście jakościowe i ilościowe, przywołuje nieliczne, ale istotne inspiracje polskiej socjologii humanistycznej oraz społeczną wrażliwość pedagogiki społecznej jaką warto przywołać w dokonaniach polskiej myśli pedagogicznej jeszcze z czasów II Rzeczypospolitej i obecnej we współczesnych jej kontynuacjach. W ten sposób książka wpisuje się w budowanie polskiej kultury ewaluacyjnej.

O wkładzie przedstawionej monografii w rozwój nauk o pedagogice świadczy według mnie:

- Próba wypełnienia wskazanej luki teoretycznej wynikającej z niedostatecznego rozpoznania w krajowym piśmiennictwie problematyki ewaluacji społecznej;
- Skonstruowanie autorskiej koncepcji modelu ewaluacji społecznej;
- Zaproponowanie i opisanie logicznej struktury etapów przeprowadzania badań ewaluacyjnych;
- Przypisanie ewaluacji współczynnika humanistycznego i porównanie zasad metodologicznych Znanieckiego z zasadami metodologicznymi ewaluacji;
- Przypisanie i analiza faz dezintegracji pozytywnej w ewaluacji;
- Wskazanie na koncepcje ewaluacji piątej generacji;
- Analiza rozwoju ewaluacji w polskim systemie oświaty;
- Analiza rozwoju badań ewaluacyjnych w polskim szkolnictwie wyższym;
- Wprowadzenie pojęcia ewaluacji międzykulturowej;
- Analiza ewaluacji jako dyscypliny naukowej;
- Analiza koncepcji pedagogiki społecznej w ewaluacji;
- Analiza koncepcji pedagogiki krytycznej w ewaluacji;
- Opracowanie zadań i roli ewaluatorów społecznych;
- Opracowanie modeli etycznych ewaluacji;
- Opracowanie koncepcji polskiej kultury ewaluacyjnej, szczególnie ewaluacji w edukacji;
- Wskazanie obszarów problemowych implikujących dalsze badania nad ewaluacją, jej przydatnością i obszarami zastosowań.

Opracowany i opisany w książce model ewaluacji społecznej może przysłużyć się rozwojowi działań edukacyjno – wychowawczych podejmowanych w placówkach oświatowych, a także poza nimi. Właściwie rozumiana ewaluacja w jej uspołecznionym modelu może wykroczyć poza urzędnicze obligacje obowiązujące do dzisiaj w szkołach i stać się narzędziem wspierającym, ukierunkowującym i rozwijającym w pożądanym kierunku podejmowane przez nauczycieli i wychowawców działania. Może być także elementem wspierającym rozwój całego systemu kształcenia w oparciu o potrzeby uczestników tego procesu.

4. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

Mój dorobek naukowy to łącznie **61** publikacji (po uzyskaniu stopnia doktora). Składa się na niego: **1** monografia autorska, redakcja **1** monografii zbiorowej, współredakcja **2** monografii zbiorowych oraz **17** artykułów w czasopismach naukowych (z czego **3** z listy C i **14** z listy B) i **30** rozdziałów w monografiach zbiorowych, **4** artykuły w czasopismach popularnonaukowych i **6** raportów z badań. Według bazy Google Scholar moje publikacje były cytowane **85** razy, a h – index wynosi **4**.

	RODZAJ PUBLIKACJI	LICZBA
1	Monografie autorskie	1
2	Redakcja i współredakcja monografii zbiorowych	3
3	Artykuły w czasopismach naukowych z listy C MNiSW	3
4	Artykuły w czasopismach naukowych z listy B MniSW	14
5	Rozdziały w monografiach zbiorowych	30
6	Pozostałe publikacje	4
7	Raporty z badań	6
	RAZEM	61

Efekty mojej pracy naukowo – badawczej przedstawiałam podczas licznych spotkań naukowych. Byłam uczestniczką **87** konferencji naukowych w tym **27** międzynarodowych i **60** krajowych.

Szczegółowy wykaz wszystkich publikacji, konferencji i referatów został przedstawiony w załączniku 3. Wykaz dorobku habilitacyjnego z obszaru nauk społecznych

4.1 Podejmowana problematyka naukowo – badawcza

Moja aktywność naukowa i badawcza skoncentrowana jest na badaniach ewaluacyjnych, metodologii ich przeprowadzania a także praktyki wdrażania i wykorzystywania wyników, ze szczególnym uwzględnieniem ewaluacji społecznej, ewaluacji rozwojowej, ewaluacji międzykulturowej a także ewaluacji piątej generacji wchodzącej swoją metodologią w wymiar wirtualny. Z tym ostatnim typem wiąże się kolejna grupa moich zainteresowań naukowo-badawczych odnosząca się do aspektów pedagogicznych nowej przestrzeni obecności człowieka. Analiza odmienności wymiarów

realnego i wirtualnego doprowadziła mnie do wniosku o konieczności utworzenia nowych narzędzi zarówno pojęciowych jak i badawczych do: z jednej strony opisu tej nowej rzeczywistości, a z drugiej do jej analiz badawczych, przede wszystkim w kontekście procesów kształcenia czy wychowywania. Powstały świat hybrydalny, powstały z połączenia dwóch odmiennych wymiarów realnego i wirtualnego, wymaga też odmiennych koncepcji edukacyjnych, a także metod wychowawczych, które obejmą swym zasięgiem przestrzeń Internetu, jako symboliczne miejsce bytu i rozwoju współczesnego człowieka.

Połączenie przestrzeni realnej z wirtualną zapoczątkowało proces poszerzania się obszarów kultur, które nakładając się na siebie wchodziły w różnorodne procesy interakcji, a w konsekwencji stają się w coraz większym stopniu nie tylko wielokulturowe, ale także międzykulturowe poprzez fakt wzajemnego oddziaływania, przepływu treści, współdziałania, ale czasami także intensywnych zderzeń i konfliktów. Analiza procesów mieszania się kultur, przyspieszonych i wzmocnionych poprzez powstanie przestrzeni hybrydalnej, doprowadziła mnie do wniosku o potrzebie modelowania i wdrażania edukacji międzykulturowej, rozszerzającej swój zakres poza przestrzeń rzeczywistą, której główna rola polega m. in. na pogłębianiu szacunku do innych i jednocześnie do siebie, wzajemnym poznawaniu, kreowanie porozumienia, wzajemne wzbogacanie się w interakcjach, umacnianie znaczenia różnorodności, a tym samym kształtowanie podstaw tolerancji i wzajemnego uznania. Stąd kolejny obszar moich zainteresowań związany jest z edukacją i komunikacją międzykulturową.

W obrębie poszczególnych obszarów tematycznych wyróżniłam trzy wzajemnie przenikające się i dopełniające szczegółowe kierunki zainteresowań, które doskonaliłam i rozwijałam po otrzymaniu stopnia doktora:

1. Ewaluacja
2. Pedagogiczne aspekty przestrzeni wirtualnej
3. Edukacja i komunikacja międzykulturowa

I. EWALUACJA

Od roku 2010 prowadziłam pogłębione badania nad ewaluacją, wdrażając i doskonalcąc autorską koncepcję ewaluacji uspołecznionej, a więc takiej, która skoncentrowana jest na dialogu i interakcji, zwiększa sprawczości i odpowiedzialność wszystkich uczestników procesu, a tym samym domaga się, z samych swoich założeń

metodologicznych, refleksji współuczestniczącej w jej projektowaniu. Opracowaną metodologię badań ewaluacyjnych wdrażałam w badaniach krajowych i międzynarodowych zarówno w mikro- jak i makroskali w obszarze oświaty i szkolnictwa wyższego oraz kultury. Efekty wypracowanych i sprawdzonych w praktyce modeli badań ewaluacyjnych były przedmiotem wielu prowadzonych przeze mnie cykli szkoleń. W sumie zaprojektowałam i opracowałam program 93 szkoleń, które prowadziłam zarówno w Polsce jak i za granicą.

Temat badań ewaluacyjnych był podstawowym wątkiem moich 28 wystąpień konferencyjnych, zaś w publikacjach naukowych odniosłam się do niego w 1 monografii, 5 czasopismach naukowych, 3 popularnonaukowych i 7 rozdziałach w książkach.

Autorstwo lub współautorstwo monografii:

1. S. Jaskuła, *Ewaluacja społeczna w edukacji*, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2018

Publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych i krajowych

1. S. Jaskuła, *Spoleczne zharmonizowanie ewaluacji*, „Seminare”, 3(39), 2018, s. 129 -138
2. S. Jaskuła, *Ewaluacja refleksyjna i refleksyjność w ewaluacji*, „Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne/Academic Journal of Sociology”, 15(2), 2016, s. 15-24
3. S. Jaskuła, *Zastosowanie ewaluacji edukacyjnej. Trzy rodzaje koncentracji*, „Kwartalnik Pedagogiczny” 4 (238) / 2015, s. 56 – 67
4. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Odrębność i współgranie. Polskie relacje diagnostyki i ewaluacji edukacyjnej*, „Ruch Pedagogiczny 2/2014”, s. 27-38
5. S. Jaskuła, *Pedagogika ewaluacji*. „Terazniejszość – Człowiek – Edukacja”. Kwartalnik myśli społeczno-pedagogicznej, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, nr 4 (64), 2013, s. 45-54
6. S. Jaskuła, *Ewaluacja rozwojowa jako wyzwanie współczesnego systemu edukacji*, Zarządzenie Publiczne. Zeszyty Naukowe Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytet Jagielloński 3 (19) 2012, s. 251 – 260

Rozdziały w książkach

1. S. Jaskuła, *Ewaluacja refleksyjna w badaniach pedagogicznych* [w:] *Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki*, (red.) W. Danilewicz, J. Nikitorowicz, M. Sobecki, Impuls, Kraków 2018, tom II, s.371-380

2. S. Jaskuła, *Spoleczne funkcje ewaluacji w środowisku akademickim* [w:] *Spoleczne funkcje uniwersytetu w czasach dynamicznych zmian*, red. J. Wyleżalek, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2017, s. 199 – 207
3. S. Jaskuła, *Dialog w ewaluacji międzykulturowej*, [w:] *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, (red.) L. Korporowicz, P. Plichta, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016, s. 201-208
4. S. Jaskuła, *Metodologia procesu ewaluacyjnego*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – aspekty teoretyczne, metodologiczna i praktyczne*, (red.) S. Ernest, A. Etmańska, J. Konkel, J. Rudnicka, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2013, s. 55 – 73
5. S. Jaskuła, *Mutualizm ewaluacji i diagnozy edukacyjnej*, [w:] *Regionalne i lokalne diagnozy edukacyjne*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wydawnictwo Grupa Tomami, Kraków 2012, s. 235-244
6. S. Jaskuła, *Ewaluacja versus akredytacja – dwa światy w jednej przestrzeni*, [w:] *Ewaluacja w edukacji: koncepcje, metody, perspektywy*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wyd. Grupa Tomami, Kraków 2011, s. 257 – 263
7. S. Jaskuła, *O potrzebie re-ewaluacji w społeczeństwie nadmiaru informacji*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – konteksty, dylematy, praktyki*, (red.) K. Kasprzyk, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2010, s. 45- 54

Pierwsze moje publikacje poświęcone ewaluacji przedstawiały pogłębione analizy nad jej rozumieniem, nawiązując do 100. letniej historii badań ewaluacyjnych na świecie. Przeprowadzone badania dokumentów prawnych i rozporządzeń obowiązujących w polskiej oświacie (choć także administracji i szkolnictwie wyższym) doprowadziły mnie do wniosku, iż wprowadziły one uproszczone rozumienie badań ewaluacyjnych, co implikowało zastępowanie ich innymi metodami diagnostycznymi w tym akredytacją czy diagnozą. Również analizy raportów ewaluacyjnych tworzonych przez instytucje wychowawczo – dydaktyczne, szczególnie po wprowadzeniu ewaluacji do oświaty poprzez rozporządzenie MEN o nadzorze pedagogicznym z 2009 roku, pokazały zagubienie metodologiczne badań ewaluacyjnych w polskiej oświacie. Potwierdziło to konieczność opracowania i opisanie w kolejnych artykułach analiz porównawczych pomiędzy ewaluacją a innymi metodami, w tym akredytacją czy diagnozą, wskazując na ich podobieństwa i różnice, ale przede wszystkim podkreślając wypracowane na świecie rozumienie ewaluacji, jej zakres i funkcje jakie spełnia, którym daleko do kontroli.

S. Jaskuła, *O potrzebie re-ewaluacji w społeczeństwie nadmiaru informacji*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – konteksty, dylematy, praktyki*, (red.) K. Kasprzyk, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2010, s. 45 – 54

S. Jaskuła, *Ewaluacja versus akredytacja – dwa światy w jednej przestrzeni*, [w:] *Ewaluacja w edukacji: koncepcje, metody, perspektywy*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wyd. Grupa Tomami, Kraków 2011, s. 257 – 263

S. Jaskuła, *Mutualizm ewaluacji i diagnozy edukacyjnej*, [w:] *Regionalne i lokalne diagnozy edukacyjne*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wydawnictwo Grupa Tomami, Kraków 2012, s. 235-244

S. Jaskuła, *Metodologia procesu ewaluacyjnego*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – aspekty teoretyczne, metodologiczne i praktyczne*, (red.) S. Ernest, A. Etmańska, J. Konkel, J. Rudnicka, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2013, s. 55 – 73

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Odrębność i współgranie. Polskie relacje diagnostyki i ewaluacji edukacyjnej*, „Ruch Pedagogiczny 2/2014”, s. 27-38

Ewolucja badań nad tematyką ewaluacyjną w kolejnych publikacjach przejawiała się w poszukiwaniu wartości samej ewaluacji, w odniesieniu do potrzeb współczesnej rzeczywistości i odnajdywania w niej pedagogicznego sensu.

S. Jaskuła, *Spoleczne zharmonizowanie ewaluacji*, „Seminare”, 3(39), 2018, s. 129 -138

S. Jaskuła, *Spoleczne funkcje ewaluacji w środowisku akademickim* [w:] *Spoleczne funkcje uniwersytetu w czasach dynamicznych zmian*, red. J. Wyleżalek, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2017, s. 199 – 207

S. Jaskuła, *Pedagogika ewaluacji*. „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja”. Kwartalnik myśli społeczno-pedagogicznej, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, nr 4 (64), 2013, s. 45-54

Kolejne artykuły przedstawiały możliwości zastosowania ewaluacji z uwzględnieniem jej specyfiki w konkretnym kontekście społecznym, w którym jest przeprowadzana. Opisywały także możliwe drogi jej wykorzystania w inicjacji i rozwoju konkretnych działań i procesów, tak jak w przypadku ewaluacji międzykulturowej, która wymaga wypracowania nowej formuły a więc wartościowania w oparciu o wynegocjowane wspólnie kryteria, które stanowią często wynik długiej i umiejętnej negocjacji oraz interakcji przedstawicieli kultur składowych, ale jednocześnie pokazuje i inicjuje możliwe drogi ich dialogu.

S. Jaskuła, *Zastosowanie ewaluacji edukacyjnej. Trzy rodzaje koncentracji*, „Kwartalnik Pedagogiczny” 4 (238) / 2015, s. 56 – 67

S. Jaskuła, *Dialog w ewaluacji międzykulturowej*, [w:] *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, (red.) L. Korporowicz, P. Plichta, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016, s. 201-208

Zaawansowanie rozważań nad ewaluacją generowało prace nad jej nowymi modelami, czasami już istniejącymi w szcątkowych opisach w literaturze poświęconej

badaniom ewaluacyjnym na świecie, ale nie w pełni ukazujących jej potencjał. Wypracowane przeze mnie w kolejnych artykułach typy ewaluacji wkomponowane zostawały we współczesne potrzeby polskich badań rozwojowych wraz z koncepcjami możliwości potencjalnego wykorzystywania ich rezultatów.

S. Jaskuła, *Ewaluacja rozwojowa jako wyzwanie współczesnego systemu edukacji*, Zarządzenie Publiczne. Zeszyty Naukowe Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytet Jagielloński 3 (19) 2012, s. 251 – 260

S. Jaskuła, *Ewaluacja refleksyjna i refleksyjność w ewaluacji*, „Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne/Academic Journal of Sociology”, 15(2), 2016, s. 15-24

S. Jaskuła, *Ewaluacja refleksyjna w badaniach pedagogicznych* [w:] *Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki*, (red.) W. Danilewicz, J. Nikitorowicz, M. Sobecki, Impuls, Kraków 2018, tom II, s.371-380

Zwieńczeniem moich prac badawczych nad istotą ewaluacji, jej metodologią przeprowadzania a także możliwościami i potrzebami wykorzystania jej wyników jest książka, opisujący mój wieloletni proces badawczy, analityczny a także praktyczny tego zagadnienia.

S. Jaskuła, *Ewaluacja społeczna w edukacji*, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2018

Studia badawcze nad problematyką badań ewaluacyjnych doprowadziły mnie do następujących tez:

1. Pomimo rozwoju ewaluacji w Polsce od ponad 30 lat, wciąż jesteśmy na początku drogi określania jej statutu i metodologii, a nawet wykazujemy pewne zagubienie w jej przeprowadzaniu, zastępując ją innymi metodami diagnostycznymi.
2. Często nie potrafimy w pełni skorzystać z doświadczeń zebranych na świecie w ponad 100 – letniej historii stosowania badań ewaluacyjnych, które ewoluowały do czwartej obecnie jej generacji. Przeprowadzane w Polsce ewaluacje najczęściej nawiązują do jej pierwszej i drugiej generacji, rzadziej trzeciej, natomiast model ewaluacji społecznej, demokratycznej, dialogicznej będący transformacją ewaluacji do czwartej jej generacji jest w szerokiej skali incydentalnie stosowany.
3. Wprowadzanie badań ewaluacyjnych w ich uspołecznionym modelu w Polsce może przynieść wymierne korzyści w postaci instrumentów wspierających działania podejmowane przez konkretne osoby, grupy społeczne czy instytucje. Poprzez krytyczną analizę wartości tych działań, według wynegocjowanych kryteriów, zwiększa się szansa akceptacji nie tylko wyników badań, ale również całego procesu badawczego.

Potwierdziły to również badania czołowego współczesnego ewaluatora Michaela Q. Pattona, który sformułował na ich podstawie tezę, że im bardziej uspołeczniony jest model badań ewaluacyjnych tym lepsze przyjęcie i aktywniejsze wdrożenie uzyskanych wyników i wniosków.

4. Ewaluacja społeczna ma większą szansę rozwoju w polskiej rzeczywistości edukacyjnej, niż stosowane dotychczas model ewaluacji biurokratycznej czy technokratycznej, spełnia bowiem oczekiwania i potrzeby społeczne związane z metodami wspierającymi rozwój podejmowanych działań. Umożliwia także dialog społeczny osób zaangażowanych w badane przedsięwzięcie, tym samym pozwala uzgodnić nie tylko kryteria wartościowania, ale także cel i sens podejmowanych aktywności.

II. PEDAGOGICZNE ASPEKTY WSPÓŁCZESNEJ PRZESTRZENI OBECNOŚCI CZŁOWIEKA

Kolejny obszar badawczy, któremu poświęciłam wiele prac analitycznych i systematyzujących związany jest z poszerzaniem współczesnego świata obecności człowieka o wymiar wirtualny. Moje badania oscylowały wokół rozumienia istoty połączenia wymiaru realnego i wirtualnego, ale przede wszystkim implikacji wynikających z tego zespolenia. Interesującym mnie wątkiem były i są analizy procesu wychowawczego w przestrzeni wirtualnej.

Pedagogiczne aspekty współczesnej przestrzeni obecności człowieka były podstawowym wątkiem moich 47 wystąpień konferencyjnych, zaś w publikacjach naukowych odniosłam się do nich w 2 monografiach opracowanych pod moją współredakcją, 11 czasopismach naukowych, i 19 rozdziałach w książkach.

Autorstwo lub współautorstwo monografii:

1. S. Jaskuła, L. Korporowicz (red.), *Współczesna przestrzeń tożsamości*, Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012

2. S. Jaskuła (red.), *Sztuka w służbie edukacji*, 14 Zeszyt Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, Warszawa 2010

Publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych i krajowych

1. S. Jaskuła, *Information Culture in Intercultural Space. Moderation of Values*, „Politeja, The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University. Jagiellonian Cultural Studies”, 5(44)/2016, s. 183- 198
2. S. Jaskuła, *Wirtualna transformacja międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych. O przemianach w pedagogice komunikacji*, „Studia Sociologica”, VII (2015), vol. 2, (red.) M. P. Malinowski Rubio, s. 35-49
3. S. Jaskuła, *O zagrożeniu e-mancypacją człowieka w przestrzeni wirtualnej*, „Roczniki Kulturoznawcze” KUL 6 (4) / 2015, s. 37-52
4. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Kultury narodowe w procesie wirtualizacji*, „Politeja”, Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 5 (31/1), Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2014, s. 7-30
5. S. Jaskuła, *Нові форум мобільності у світі віртуалізації та медіатизації культур*, [w:] „Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент”, Випуск 11, Київ 2012, s. 183- 208
6. S. Jaskuła, *Piąty wymiar w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Poza paradygmaty. Pedagogika międzykulturowa. – Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Tadeuszowi Lewowickiemu*, (red.) A. Szczurek-Boruta, E. Ogrodzka-Mazur, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyn – Warszawa – Toruń 2012, s. 370 – 387
7. S. Jaskuła, *New Forms of Mobility in the Word of Virtualization and Medialization of Cultures*, [w:] *Mobility of Cultures*, (red.) L. Korporowicz, „Politeja”, The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University, 20/1, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012, s. 71 – 88
8. S. Jaskuła, *Symbioza i odrębność dwóch światów*, [w:] *Współczesna przestrzeń tożsamości*, red. S. Jaskuła, L. Korporowicz, „Politeja”, Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 20/2, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012, s. 43 – 60
9. S. Jaskuła, *Общества в новом информационном пространстве* [w:] „Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент”, Випуск 2, Київ 2010, s. 23 - 37
10. S. Jaskuła, *Internet – od możliwości do uzależnień*, „Pedagogika Społeczna”, 2 /2009, s. 183 – 200
11. S. Jaskuła, L. Korporowicz. *Wychowanie do informacji: wyzwania i nadzieje*, „Pedagogika Społeczna”, 1 /2008, s. 83 – 105

Rozdziały w książkach

1. S. Jaskuła, *Bezpieczeństwo kulturowe w świecie hybrydalnym. Aspekty teoretyczne i metodologiczne* [w:] *Granice tożsamości nauk o bezpieczeństwie. Perspektywa materialna i formalna*, (red.) T. Kośmider, W. Kitler, Wydawnictwo Dyfin, Warszawa 2017, s. 202 – 218
2. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wirtualizacja dziedzictwa kulturowego*, [w:] *Spółczesność – Technologia – Gospodarka. W świecie sieciowych powiązań*. (red.) A. Betlej, D. Błaszczak, M. Górka, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, s. 139-156
3. S. Jaskuła, *Contemporary Young people in search for values*, [w:] *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*, (red.) J. Stala, A. Porębski, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2016, s. 199-212
4. S. Jaskuła, *Wirtualizacja pamięci kulturowej*, [w:] *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, (red.) A. Barska, K. Biskupska, I. Sobieraj, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016, s. 135-148
5. S. Jaskuła, *Pedagogika przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja*, (red.) M. Tanaś, S. Galanciak, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015, s. 77- 94
6. S. Jaskuła, *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka*, (red.) H. Batorowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 2015, s. 108-117
7. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Zagrożona tożsamość w świecie cyberfantazji*, [w:] *Wielowymiarowość obszaru bezpieczeństwa. Wybrane problemy bezpieczeństwa wewnętrznego*, red. W. Jakubczak, M. Podyma, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Agrobiznesu, Łomża 2014, s. 60-72
8. S. Jaskuła, *Tożsamość a piąty wymiar w przestrzeni międzykulturowej*, [w:] *Tożsamość w wielokulturowym kontekście*, (red.) L. Dyczewski, K. Jurek, Wydawnictwo KUL i Centrum Europejskie Natolin, Lublin 2013, s. 69 – 78
9. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Kultura informacyjna w zarządzaniu międzykulturowym. Ujęcie transgresyjne* [w:] *Kompetencje informacyjno-komunikacyjne i międzykulturowe w gospodarce. Od adaptacji do innowacji*, (red.) I. Sobieraj, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012, s. 37-92
10. S. Jaskuła, *Wykluczenie w międzykulturowej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego*, (red.) T. Lewowicki, A. Szczurek-Boruta, J. Suchodolska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyń – Warszawa – Toruń 2011, s. 149 – 159
11. S. Jaskuła, *Przestrzeń informacyjna jako przestrzeń edukacyjna* [w:] *Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej*, (red.) A. Cudowska, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2011, s. 174 – 182
12. S. Jaskuła, *Intercultural space. Contemporary challenges and perspectives*, [w:] *Poland – Jordan – European Union: Future Aspects*, (red.) S. Abudayeh, K. Bojko, Jordan University Press, Amman, Jordan 2011, s. 11 – 27

13. S. Jaskuła, *Informacyjna przestrzeń tożsamości*, [w:] *Tożsamość i komunikacja*, (red.) J. Szulich-Kałuża, L. Dyczewski, R. Szwed, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, s. 11 – 20
14. S. Jaskuła, *Zagrożenia we współczesnej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Współczesne bezpieczeństwo i zagrożenia w edukacji młodzieży*, (red.) R. Kalinowski, J. Kunikowski, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2010, s. 203 – 212
15. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji w społeczeństwie otwartym* [w:] *Odrodzenie człowieczeństwa. Ludzkie transformacje*, (red.) H. Romanowska-Łakomy, Eneteia Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2009, s. 125 – 134
16. S. Jaskuła, *Internet – od możliwości do uzależnień*, „Pedagogika Społeczna”, 2 /2009, s. 183 -200
17. S. Jaskuła, *Uzależnienie od Internetu we współczesnej kulturze pracy*, „Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauka Pedagogicznych PAN”, Zeszyt 13, (red.) R. Borzyszkowska, E. Lemańska-Lewandowska, P. P. Grzybowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Bydgoszcz 2009, s. 64 – 81
18. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowawcze wyzwania społeczeństwa informacyjnego* [w:] *Jaka informacja?*, (red.) L. Dyczewski, Wydawnictwo KUL, Lublin 2009, s. 227 – 248
19. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji – pojęcie dla wielu nauk* [w:] *Język współczesnej pedagogiki*, (red.) T. Zacharuk, Siedlce 2008, s. 103 – 127

Współczesna przestrzeń obecności człowieka dzięki rozwojowi technologii informacyjno-komunikacyjnej, a w szczególności Internetu, została powiększona o świat wirtualny, który coraz dynamiczniej wpływa na różne aspekty życia człowieka, stając się powoli dominującym elementem organizującym jego elementy społeczne, kulturalne i gospodarcze. Ta nowa „dwuwymiarowa” przestrzeń staje się coraz bardziej złożoną całością interakcji, spotkań, zyskuje coraz więcej wartości i funkcji łączących światy realne i wirtualne, indywidualne i społeczne, przeszłe i projektowane. Jej zrozumienie wymaga bardzo różnych koncepcji rzeczywistości na gruncie wielu dyscyplin i metodologii. Tak samo trudne jest samo jej zdefiniowanie, bowiem terminy, którymi posługujemy się zostały ukształtowane w warunkach, które już nie istnieją, a używanie ich w stosunku do przestrzeni, w której się dzisiaj poruszamy, może mieć charakter jedynie metaforyczny. Stąd rozważania na temat pedagogicznych aspektów współczesnej przestrzeni obecności człowieka rozpoczęłam od analizy porównawczej dwóch wymiarów tj. przestrzeni realnej i wirtualnej.

S. Jaskuła, *Symbioza i odrębność dwóch światów*, [w:] *Współczesna przestrzeń tożsamości*, red. S. Jaskuła, L. Korporowicz, „Politeja”, Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 20/2, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012, s. 43 – 60

S. Jaskuła, *Internet – od możliwości do uzależnień*, „Pedagogika Społeczna”, 2 /2009, s. 183 – 200

S. Jaskuła, *Intercultural space. Contemporary challenges and perspectives*, [w:] *Poland – Jordan – European Union: Future Aspects*, (red.) S. Abudayeh, K. Wojko, Jordan University Press, Amman, Jordan 2011, s. 11 – 27

S. Jaskuła, *Общества в новом информационном пространстве* [w:] „Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент”, Випуск 2, Київ 2010, s. 23 - 37

S. Jaskuła, *Pedagogika przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja*, (red.) M. Tanaś, S. Galanciak, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015, s. 77- 94

Nowa przestrzeń obecności człowieka łącząca elementy realności i wirtualności staje się miejscem ciągłych, niekończących się strumieni zmiennych zdarzeń, a zachodzące w niej procesy stają się podstawą powstawania nowych form mobilności o niespotykanej dotąd strukturze, rolach i funkcjach czy intensywności. Przepływy te stwarzają przed ludźmi XXI wieku nowe możliwości, rodzą nowe pragnienia, lecz także generują nowe formy ryzyka. Kolejne artykuły były studiami nad zagrożeniami pojawiającymi się w nowej dwuwymiarowej przestrzeni obecności człowieka.

S. Jaskuła, *Uzależnienie od Internetu we współczesnej kulturze pracy*, „Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauka Pedagogicznych PAN”, Zeszyt 13, (red.) R. Borzyszkowska, E. Lemańska-Lewandowska, P. P. Grzybowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Bydgoszcz 2009, s. 64 – 81

S. Jaskuła, *Zagrożenia we współczesnej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Współczesne bezpieczeństwo i zagrożenia w edukacji młodzieży*, (red.) R. Kalinowski, J. Kunikowski, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2010, s. 203 – 212

S. Jaskuła, *Wykluczenie w międzykulturowej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego*, (red.) T. Lewowicki, A. Szczurek-Boruta, J. Suchodolska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyn – Warszawa – Toruń 2011, s. 149 – 159

S. Jaskuła, *O zagrożeniu e-mancypacją człowieka w przestrzeni wirtualnej*, „Roczniki Kulturoznawcze” KUL 6 (4) / 2015, s. 37-52

Nie tylko pedagogika, ale i inne nauki społeczne i humanistyczne stają bezpośrednio wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, w tym także cywilizacji informacyjnej. Domagają się one refleksji wychodzącej poza technokratyczne i technologiczne pytania „Jak?”. Niezbędne staje się rozumienie genezy, motywacji, celów i sensu ludzkich działań, w tym także pozyskiwania i wykorzystania informacji, wkomponowania ich w interaktywne

procesy komunikacyjne, w których mogą stać się przedmiotem dialogu i moderowania, interpretacji i inspiracji. Konieczność taka rysuje się bardzo wyraźnie gdy spojrzymy na znaczący wzrost roli informacji, która staje się jedną z najważniejszych wartości współczesnej cywilizacji, wartości, która zdradza wszak często tendencję do wyalienowania, zwrócenia przeciw człowiekowi, zagubienia i depersonalizacji. Kolejna grupa artykułów była analizą procesów wychowywania do informacji, a w istocie wychowywania poprzez informacje, jako, że nie stanowią one autonomicznego celu wychowania, stają się konsekwencją coraz bardziej potrzebnego widzenia problemu w perspektywie antropologii i aksjologii informacji, która całościowo ujmuje relacje człowieka do otaczającego go świata w kontekście jego potrzeb, wyzwań i wartości poznawczych.

S. Jaskuła, L. Korporowicz. *Wychowanie do informacji: wyzwania i nadzieje*, „Pedagogika Społeczna”, 1 /2008, s. 83 – 105

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji – pojęcie dla wielu nauk* [w:] *Język współczesnej pedagogiki*, (red.) T. Zacharuk, Siedlce 2008, s. 103 – 127

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji w społeczeństwie otwartym* [w:] *Odrodzenie człowieczeństwa. Ludzkie transformacje*, (red.) H. Romanowska-Łakomy, Eneteia Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2009, s. 125 – 134

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowawcze wyzwania społeczeństwa informacyjnego* [w:] *Jaka informacja?*, (red.) L. Dyczewski, Wydawnictwo KUL, Lublin 2009, s. 227 – 248

S. Jaskuła, *Contemporary Young people in search for values*, [w:] *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*, (red.) J. Stala, A. Porębski, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2016, s. 199-212

Integracja przestrzeni obecności człowieka w wymiarze klasycznym i wirtualnym stanowi impuls do poszukiwania nowych rozwiązań w praktyce edukacyjnej. Poszerzenie współczesnej przestrzeni edukacyjnej o wymiar wirtualny doprowadziło do deterytorializacji jej rozumienia. Tradycyjnie miejsce, w którym zachodził proces edukacyjny było dotychczas fizycznie określone, dzisiaj natomiast nauczanie i uczenie się może się odbywać w każdym czasie i w dowolnym miejscu, w tym symbolicznym, wspierane przez technologie, które prowadzą do wirtualnej komunikacji i współpracy. Tej tematyce poświęcony został kolejny cykl moich artykułów, w których wskazywałam, iż współczesny rozwój Internetu powinien stać się motywem do zmiany spojrzenia na rolę edukatorów w nauczaniu i objaśnianiu świata. Technologie są w coraz większym stopniu środkiem wspierania rozwoju, narzędziem komunikowania się i socjalizacji. Charakteryzując się wielosensorycznością, powszechnością i interdyscyplinarnością dają możliwość brania udziału w nowych procesach socjalizacyjnych

i edukacyjnych, stwarzając nieograniczoną przestrzeń do zdobywania różnorodnych informacji z „pozafizycznych” źródeł.

S. Jaskuła (red.), *Sztuka w służbie edukacji*, 14 Zeszyt Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, Warszawa 2010

S. Jaskuła, *Przestrzeń informacyjna jako przestrzeń edukacyjna* [w:] *Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej*, (red.) A. Cudowska, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2011, s. 174 – 182

S. Jaskuła, *Piąty wymiar w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Poza paradygmaty. Pedagogika międzykulturowa. – Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Tadeuszowi Lewowickiemu*, (red.) A. Szczurek-Boruta, E. Ogrodzka-Mazur, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyn – Warszawa – Toruń 2012, s. 370 – 387

S. Jaskuła, *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka*, (red.) H. Batorowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 2015, s. 108-117

Kolejna grupa artykułów poświęcona była analizom pokazującym jak bardzo dynamicznie we współczesnej przestrzeni obecności człowieka, charakteryzującej się zmiennością i różnorodnością, kształtowana jest tożsamość. Mnogość interakcji i relacji społecznych zmieniających się w różnych kontekstach, jakie wytwarza przestrzeń wirtualna, powoduje generowanie odmiennych tożsamości dostosowywanych do różnych sytuacji, co z jednej strony może wskazywać na jej wieloaspektowość i wielopoziomowość, ale z drugiej może być objawem silnego kryzysu tożsamości. Stałe przekraczanie granic, ruchliwość, a często krótkotrwałość i „migotliwość” kontaktów międzyludzkich, stanowiące zasadniczą cechę nowoczesności, prowadzi do częstych zmian wizerunku uczestników przestrzeni. Wraz z przekształcaniem symbolicznej wizji świata i systemu relacji, tożsamość staje się przedmiotem przekształceń zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i grupowym. Owa tożsamość „projektująca”, jest wynikiem różnego rodzaju strategii mieszania, a z drugiej strony łączenia się i budowy światopoglądów, postaw i wartości oraz intensywności zjawisk ścierania się i nakładania kultur. Stanowi ona tym samym odpowiedź na dynamikę rozwoju współczesnego świata i wymogi procesów globalizacji, które wymagają wyborów i samookreślenia.

S. Jaskuła, *Informacyjna przestrzeń tożsamości*, [w:] *Tożsamość i komunikacja*, (red.) J. Szulich-Kałuża, L. Dyczewski, R. Szwed, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, s. 11 – 20

S. Jaskuła, L. Korporowicz (red.), *Współczesna przestrzeń tożsamości*, Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012

S. Jaskuła, *Tożsamość a piąty wymiar w przestrzeni międzykulturowej*, [w:] *Tożsamość w wielokulturowym kontekście*, (red.) L. Dyczewski, K. Jurek, Wydawnictwo KUL i Centrum Europejskie Natolin, Lublin 2013, s. 69 – 78

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Zagrożona tożsamość w świecie cyberfantazji*, [w:] *Wielowymiarowość obszaru bezpieczeństwa. Wybrane problemy bezpieczeństwa wewnętrznego*, (red.) W. Jakubczak, M. Podyma, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Agrobiznesu, Łomża 2014, s. 60-72

Ekspansja świata hybrydalnego, którego istotą jest połączenie przestrzeni realnej z wirtualną, spowodował cały szereg konsekwencji mających kluczowe znaczenie dla współczesnej kultury, ale również dla samego rozumienia pojęcia „kultury”. Współczesna przestrzeń jest przestrzenią kultury, będącej pod ogromnym wpływem i kontrolą technologii. Transport materialnych nośników kultury, zastępuje bezpośredni transport myśli czy symulaków wytworów kultury. Wirtualizacja kultury będąca konsekwencją procesu informatyzacji i upowszechnienia dostępu do mediów, stwarza nowe, zarówno w sensie przestrzennym jak i czasowym, warunki funkcjonowania i zmiany współczesnych społeczeństw. Pojawienie się mediów w kulturze człowieka doprowadziło do funkcjonalnej i pojęciowej reinterpretacji rzeczywistości z powodu zastosowania technologii w dziedzinach, których bez niej doświadczaliśmy bezpośrednio. Kolejne artykuły poświęcone wirtualizacji kultury miały pokazać jak ona interferuje, nakłada się na ustalone systemy wartości, zmusza do ich reinterpretacji, niepokoi, czyni nasze środowisko kreatywnym, dynamicznym, ale i niestabilnym.

S. Jaskuła, *New Forms of Mobility in the Word of Virtualization and Medialization of Cultures*, [w:] *Mobility of Cultures*, red. L. Korporowicz, „Politeja”, The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University, 20/1, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012, s. 71 – 88

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Kultura informacyjna w zarządzaniu międzykulturowym. Ujęcie transgresyjne* [w:] *Kompetencje informacyjno-komunikacyjne i międzykulturowe w gospodarce. Od adaptacji do innowacji*, (red.) I. Sobieraj, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012, s. 37-92

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Kultury narodowe w procesie wirtualizacji*, „Politeja”, Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 5 (31/1), Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2014, s. 7- 30

S. Jaskuła, *Information Culture in Intercultural Space. Moderation of Values*, „Politeja, The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University. Jagiellonian Cultural Studies”, 5(44)/2016, s. 183- 198

S. Jaskuła, *Bezpieczeństwo kulturowe w świecie hybrydalnym. Aspekty teoretyczne i metodologiczne* [w:] *Granice tożsamości nauk o bezpieczeństwie. Perspektywa materialna i formalna*, (red.) T. Kośmider, W. Kitler, Wydawnictwo Dyfin, Warszawa 2017, s. 202 – 218

Z wirtualizacją kultury powiązany jest proces wirtualizacji dziedzictwa czy pamięci kulturowej. Choć kategoria dziedzictwa kulturowego występuje we współczesnych dyskursach w dużej liczbie kontekstów, to rzadko podejmowany jest wątek odniesienia jej do aspektów związanych z wirtualną przemianą współczesnej przestrzeni obecności człowieka. Nowy biegun rzeczywistości, w której coraz intensywniej obecny jest człowiek, wprowadził wiele zmian do istniejących od wielu lat teorii naukowych. Przede wszystkim zmienia się stosunek do parametrów fizycznych środowiska, a więc i przestrzeni człowieka, która poddana została gwałtownej deterytorializacji zmieniając tradycyjne rozumienie np. miejsca, odległości, dystansu itp.

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wirtualizacja dziedzictwa kulturowego*, [w:] *Spółczesność – Technologia – Gospodarka. W świecie sieciowych powiązań*. (red.) A. Betlej, D. Błaszczak, M. Górka, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, s. 139-156

S. Jaskuła, *Wirtualizacja pamięci kulturowej*, [w:] *Przestrzeń pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, (red.) A. Barska, K. Biskupska, I. Sobieraj, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016, s. 135-148

Podjęte studia nad przestrzenią wirtualną, doprowadziły mnie do tezy, że współczesna przestrzeń obecności człowieka, poszerzona o wymiar wirtualny wprowadza wiele zmian zarówno w warstwie teoretycznej jak i praktycznej do procesów edukacyjnych, wychowawczych i szeroko rozumianej kultury.

Zrozumienie zachodzących w przestrzeni wirtualnej przemian kulturowych i społecznych, możliwe jest jedynie wówczas, gdy rozważymy działanie mediów jako element środowiska. Współczesna przestrzeń obecności człowieka rozszerzona o wymiar wygenerowany przez Internet, przedłużyła nasze zmysły, powodując tym samym modyfikację w naszym sposobie postrzegania świata, ale również przeistoczenie sposobu myślenia i działania. Przy czym na zmianę człowieka i postrzegania przez niego świata mają wpływ nie tyle konkretne przekazy, ile ogół właściwości nowych mediów, będących producentami złożonych przekazów, rekonstruowanych przez ich audytoria i użytkowników jako struktury znaczące.

III. EDUKACJA I KOMUNIKACJA MIĘDZYKULTUROWA

Kolejny mój obszar badawczy związany jest z poszukiwaniami rozwiązań edukacyjnych i komunikacyjnych we współczesnym dynamicznie zmieniającym się świecie, w którym nie tylko dochodzi do spotkania różnych kultur, ale czasami też do ich synergii, nakładania i ujednolicania. Nie pozostawia wątpliwości fakt, że współczesna edukacja musi nie tylko nadążać za zmianami współczesnego świata, ale także w pewnym stopniu je wyprzedzać. Koniecznością - we współczesnym świecie przemieszczania się kultur - staje się edukacja międzykulturowa, która sięga poza kształcenie umiejętności współistnienia w odmiennych kulturach, ale uczy wchodzenia w relacje pomiędzy tymi kulturami. Warunkiem koniecznym uczestnictwa we współczesnych procesach przeobrażeń, staje się również posiadanie odpowiednio rozumianych i wykorzystywanych kompetencji komunikacyjnych. Posiadane dotychczas informacje i usystematyzowana wiedza, a także umiejętność jej przekazywania stanowiące podstawę warsztatu pracy edukatorów, muszą być dzisiaj poszerzone o wspomniane międzykulturowe kompetencje komunikacyjne, które będą miały w obecnej rzeczywistości kluczowe zastosowanie w procesach nauczania i uczenia.

Temat edukacji i komunikacji międzykulturowej prezentowałam w 18 wystąpieniach konferencyjnych, zaś w publikacjach naukowych opisałam te zagadnienia w 1 monografii opracowanej pod moją współredakcją, 3 czasopismach naukowych, i 4 rozdziałach w książkach.

Autorstwo lub współautorstwo monografii:

1. S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz (red.), *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017

Publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych i krajowych

1. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Współczesne paradygmaty dialogu międzykulturowego*, „Edukacja Humanistyczna”, 2 (37), 2017 s. 33 – 42
2. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *‘Bridging cultural boundaries’ Jerzego Kapiszewskiego* “Krakowskie Studia Międzynarodowe” 3/2017, s. 21 – 36
3. S. Jaskuła, *Wirtualna transformacja międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych. O przemianach w pedagogice komunikacji*, „Studia Sociologica”, VII (2015), vol. 2, (red.) M. P. Malinowski Rubio, s. 35-49

Rozdziały w książkach

1. S. Jaskuła, *Jagiellonian inspiration in intercultural education* [w:] *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, (ed.) S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017, s. 67 – 80
2. S. Jaskuła, *Dialog w ewaluacji międzykulturowej*, [w:] *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, (red.) L. Korporowicz, P. Plichta, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016, s. 201-208
3. S. Jaskuła, *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka*, (red.) H. Batorowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 2015, s. 108-117
4. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna jako transgresja*, [w:] *Kompetencje do komunikacji międzykulturowej*, (red.) J. Nikitorowicz, A. Sadowski, M. Sobecki, „Pogranicze”, Studia Społeczne, tom XXI, Białystok 2013, s. 121 – 137

Rozwój zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wielopłaszczyznowość współczesnych procesów mieszania się kultur, generuje konieczność kształtowania czegoś więcej niż same umiejętności korzystania z nowych technologii, a mianowicie – formowanie międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych jako koniecznego komponentu współczesnej kultury. Coraz silniejsze powiązanie różnorodnych płaszczyzn obecności człowieka z rozwojem atrybutów technologicznych, generuje wymóg nie tylko pozyskiwania i przechowywania, ale przede wszystkim aktywnego przetwarzania, analizowania i przede wszystkim wartościowania informacji w procesie komunikacji. W analizach międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych, zwróciłam uwagę m. in. na ich współczesną transformację, a także ewolucję umożliwiającą nawiązywanie dialogu międzykulturowego. Doprowadziło mnie to do opracowania współczesnych paradygmatów dialogu międzykulturowego.

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna jako transgresja*, [w:] *Kompetencje do komunikacji międzykulturowej*, (red.) J. Nikitorowicz, A. Sadowski, M. Sobecki, „Pogranicze”, Studia Społeczne, tom XXI, Białystok 2013, s. 121 – 137

S. Jaskuła, *Wirtualna transformacja międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych. O przemianach w pedagogice komunikacji*, „Studia Sociologica”, VII, 2015, vol. 2, (red.) M. P. Malinowski Rubio, s. 35-49

S. Jaskuła, *Dialog w ewaluacji międzykulturowej*, [w:] *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, (red.) L. Korporowicz, P. Plichta, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016, s. 201-208

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *'Bridging cultural boundaries' Jerzego Kapiszewskiego* "Krakowskie Studia Międzynarodowe" 3/2017, s. 21 – 36

S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Współczesne paradygmaty dialogu międzykulturowego*, „Edukacja Humanistyczna”, 2 (37), 2017 s. 33 – 42

Rozwijająca się współcześnie „cywilizacja sieci”, mająca charakter globalny, staje się jeszcze silniejszym mechanizmem upowszechniania wartości kultur, tworząc w coraz szerszym zakresie z jednej strony społeczeństwa wielokulturowe, a na przeciwległym biegunie społeczeństwa zamknięte na odmienność kulturową. W uwarunkowaniach nieograniczonej mobilności, świata „bez granic”, coraz silniej odczuwamy potrzebę rozumienia przestrzeni nie tyle wielo- co międzykulturowej, a więc takiej, w której dochodzi do dialogu kultur, ich wzajemnego współlistnienia i uczenia się swych najcenniejszych wartości. Nie chodziło tu tylko o porównywanie czy konfrontowanie różnych kultur ze sobą, ani też o inspirowanie wzajemnych spotkań i wymianę doświadczeń, bo w przestrzeni wirtualnej odbywają się one stale. Chodzi o pogłębianie charakteru tych kontaktów z obserwowanego na rozumiejącego, z bezrefleksyjnego na świadomie uczestniczący i wreszcie z polemicznego na dialogiczny. Możliwe to jest dzięki edukacji międzykulturowej, która obecnie staje się nie tylko komponentem, ale koniecznością współczesnego świata, co uzasadniałam w kolejnym cyklu publikacji.

S. Jaskuła, *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka*, (red.) H. Batorowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 2015, s. 108-117

S. Jaskuła, *Jagiellonian inspiration in intercultural education* [w:] *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, (ed.) S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017, s. 67 – 80

S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz (red.), *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017

Przeprowadzone analizy nad edukacją i komunikacją międzykulturową doprowadziły mnie do następujących wniosków:

1. Koniecznym jest odróżnienie pojęć wielokulturowości i międzykulturowości. Z teorią mają bezpośrednie powiązanie implikacje praktyczne. Czym innym bowiem będzie edukacja wielokulturowa, przygotowująca do życia w świecie zróżnicowanych obszarów kulturowych, które tylko koegzystują, a czym innym edukacja międzykulturowa przygotowująca do życia w rzeczywistości, w której kultury wchodzą ze sobą w relacje.

Przejście w koncepcji i praktyce pedagogicznej od koncepcji wielokulturowości do perspektywy międzykulturowej nie jest ani lekceważeniem każdej z zaangażowanych kultur, ani też teorią destrukcyjnej pustki jaka charakteryzować ma hybrydalny obszar „między” konwencjonalnymi i ustabilizowanymi systemami wartości, treści i identyfikacji.

2. Nakładanie się na siebie odmiennych wzorów kultury, systemów wartości i wzrastająca mobilność kultur w wielokulturowym świecie wymusza rozwój nowych kompetencji, które wykraczają poza umiejętność uczenia się standardów kolejnej, spotykanej przez nas kultury w celu najgłębszego choćby jej rozumienia, przystosowania się i unikania konfliktów.
3. W świecie połączonych wymiarów, w którym wirtualność wpływa znacząco na zmiany w procesach komunikacji, znaczącym staje się kształcenie międzykulturowej kompetencji komunikacyjnej, która nie może już być odtwarzaniem istniejących wzorów komunikacji, ale powinna być uczeniem się zmiany istniejących oraz wygenerowanych wzorów komunikacji .
4. Zmiana charakteru kompetencji komunikacyjnych przejawia się w odejściu od modelu dostosowania własnego działania do warunków wyznaczanych przez wymogi istniejącego otoczenia do modelu aktywizowania transgresyjnego potencjał podmiotu, przyjmując, iż generowane przez jednostkę typy działań są efektem twórczej modyfikacji i synergii konkretnych wzorów jako konsekwencja dynamicznych zmian otoczenia
5. Przestrzeń wirtualna będąc symbolicznym miejscem spotkania kultur, wymaga odmiennego ujęcia kultury informacyjnej, która musi uwzględniać dynamikę spotkania kultur w odmienny sposób interpretujących tę samą informację.
6. Kształtowanie współczesnej kultury informacyjnej staje się w związku z tym konsekwencją wielkiego zapotrzebowania na antropologię informacji, która całościowo ujmuje relacje człowieka do otaczającego go świata w kontekście jego potrzeb i wartości poznawczych.

4.2 Autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH) i wykazie czasopism punktowanych MNiSW

LP.	TYTUŁ	CZASOPISMO	LISTA	LICZBA PKT.
1	S. Jaskuła, <i>Zastosowanie ewaluacji edukacyjnej. Trzy rodzaje koncentracji</i>	„Kwartalnik Pedagogiczny” 4 (238), 2015, s. 56 – 67	C	10
2	S. Jaskuła, L. Korporowicz, <i>Odrębność i współgranie. Polskie relacje diagnostyki i ewaluacji edukacyjnej</i>	„Ruch Pedagogiczny”, 2/2014, s. 27-38	C	10
3	S. Jaskuła, <i>Pedagogika ewaluacji</i>	„Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja”, 4 (64), 2013, s. 45-54	C	10
4	S. Jaskuła, <i>Spoleczne sharmonizowanie ewaluacji</i>	„Seminare” t.39, 2018, nr 3, s.129 - 138	B	15
5	S. Jaskuła, L. Korporowicz, <i>Współczesne paradygmaty dialogu międzykulturowego</i>	„Edukacja Humanistyczna”, 2 (37), 2017, s. 33 – 42	B	7
6	S. Jaskuła, L. Korporowicz, <i>‘Bridging cultural boundaries’ Jerzego Kapiszewskiego</i>	“Krakowskie Studia Międzynarodowe” 3, 2017, s. 21 – 36	B	9
7	S. Jaskuła, <i>Information Culture in Intercultural Space. Moderation of Values</i>	„Politeja. The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University” – „Jagiellonian Cultural Studies”, 5(44), 2016, s. 183- 198	B	13
8	S. Jaskuła, <i>Ewaluacja refleksyjna i refleksyjność w ewaluacji</i>	„Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne”, 15(2), 2016, s. 15-24	B	3
9	S. Jaskuła, <i>Wirtualna transformacja międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych. O przemianach w pedagogice komunikacji</i>	„Studia Sociologica”, VII, 2015, vol. 2, s. 35-49	B	8
10	S. Jaskuła, <i>O zagrożeniu e-mancypacją człowieka w przestrzeni wirtualnej,</i>	„Roczniki Kulturoznawcze”, 6 (4), 2015, s. 37-52	B	7
11	S. Jaskuła, L. Korporowicz, <i>Kultury narodowe w procesie wirtualizacji</i>	„Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, 5 (31/1), 2014, s. 7- 30	B	13

12	S. Jaskuła, L. Korporowicz, <i>Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna jako transgresja</i>	„Pogranicze. Studia Społeczne”, tom XXI, Białystok 2013, s. 121 – 137	B	7
13	S. Jaskuła, <i>Ewaluacja rozwojowa jako wyzwanie współczesnego systemu edukacji</i>	„Zarządzanie Publiczne. Zeszyty Naukowe Instytutu Spraw Publicznych UJ”, 3 (19), 2012, s. 251 – 260	B	11
14	S. Jaskuła, <i>New Forms of Mobility in the Word of Virtualization and Medialization of Cultures</i>	Politeja. The Journal of the Faculty of Political and International Studies of the Jagiellonian University”, 20/1, 2012, s. 71 – 88	B	13
15	S. Jaskuła, <i>Symbioza i odrębność dwóch światów</i>	„Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ”, 20/2, 2012, s. 43 – 60	B	13
16	S. Jaskuła, <i>Internet – od możliwości do uzależnień</i>	„Pedagogika Społeczna”, 2, 2009, s. 183 – 200	B	11
17	S. Jaskuła, L. Korporowicz. <i>Wychowanie do informacji: wyzwania i nadzieje</i>	„Pedagogika Społeczna”, 1, 2008, s. 83 – 105	B	11

4.3 Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopiśmie międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście

1. S. Jaskuła, *Ewaluacja społeczna w edukacji*, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2018
2. S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz (red.), *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017
3. S. Jaskuła, L. Korporowicz (red.), *Współczesna przestrzeń tożsamości*, Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012
4. S. Jaskuła (red.), *Sztuka w służbie edukacji*, 14 Zeszyt Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, Warszawa 2010
5. S. Jaskuła, *Ewaluacja refleksyjna w badaniach pedagogicznych* [w:] *Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki*, (red.) W. Danilewicz, J. Nikitorowicz, M. Sobecki, Impuls, Kraków 2018, tom II, s.371-380
6. S. Jaskuła, *Bezpieczeństwo kulturowe w świecie hybrydalnym. Aspekty teoretyczne i metodologiczne* [w:] *Granice tożsamości nauk o bezpieczeństwie. Perspektywa materialna i formalna*, (red.) Kośmider, W. Kitler, Wydawnictwo Dyfin, Warszawa 2017, s. 202 – 218
7. S. Jaskuła, *Spoleczne funkcje ewaluacji w środowisku akademickim* [w:] *Spoleczne funkcje uniwersytetu w czasach dynamicznych zmian*, (red.) J. Wyleżałek, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2017, s. 199 – 207
8. S. Jaskuła, *Dialog w ewaluacji międzykulturowej*, [w:] *Mosty nadziei. Jagiellońskie inspiracje dialogu międzykulturowego*, (red.) L. Korporowicz, P. Plichta, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016, s. 201-208
9. S. Jaskuła, *Wirtualizacja pamięci kulturowej*, [w:] *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, (red.) A. Barska, K. Biskupska, I. Sobieraj, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016, s. 135-148
10. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wirtualizacja dziedzictwa kulturowego*, [w:] *Spoleczeństwo – Technologia – Gospodarka. W świecie sieciowych powiązań*. (red.) A. Betlej, D. Błaszczak, M. Górka, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, s. 139-156
11. S. Jaskuła, *Contemporary Young people in search for values*, [w:] *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*, (red.) J. Stala, A. Porębski, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2016, s. 199-212
12. S. Jaskuła, *Pedagogika przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja*, (red.) M. Tanaś, S. Galanciak, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015, s. 77- 94
13. S. Jaskuła, *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka*, (red.) H. Batorowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 2015, s. 108-117
14. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Zagrożona tożsamość w świecie cyberfantazji*, [w:] *Wielowymiarowość obszaru bezpieczeństwa. Wybrane problemy bezpieczeństwa*

- wewnętrzny, red. W. Jakubczak, M. Podyma, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Agrobiznesu, Łomża 2014, s. 60-72
15. S. Jaskuła, *Kompetencje informacyjno-komunikacyjne współczesnych nauczycieli*, „Meritum”, Mazowiecki Kwartalnik Edukacyjny, 2(33)/2014, s. 30-35
 16. S. Jaskuła, *Edukacja do ewaluacji*, „Animacja Życia Publicznego”, Zeszyty Centrum Badań Społeczności Polityk Lokalnych, 4(17) / 2014, s. 40 – 44
 17. S. Jaskuła, *Kultura informacyjna w edukacji*, „Nowe Horyzonty Edukacji”, 1(8)/2014, s. 29-31
 18. S. Jaskuła, *Tożsamość a piąty wymiar w przestrzeni międzykulturowej*, [w:] *Tożsamość w wielokulturowym kontekście*, (red.) L. Dyczewski, K. Jurek, Wydawnictwo KUL i Centrum Europejskie Natolin, Lublin 2013, s. 69 – 78
 19. S. Jaskuła, *Metodologia procesu ewaluacyjnego*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – aspekty teoretyczne, metodologiczne i praktyczne*, (red.) S. Ernest, A. Etmańska, J. Konkel, J. Rudnicka, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2013, s. 55 – 73
 20. S. Jaskuła, *Нові форум мобільності у світі віртуалізації та медіатизації культур*, [w:] „Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент”, Випуск 11, Київ 2012, s. 183- 208
 21. S. Jaskuła, *Piąty wymiar w edukacji międzykulturowej*, [w:] *Poza paradygmaty. Pedagogika międzykulturowa. – Księga pamiątkowa dedykowana profesorowi Tadeuszowi Lewowickiemu*, (red.) A. Szczurek-Boruta, E. Ogrodzka-Mazur, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyn – Warszawa – Toruń 2012, s. 370 – 387
 22. S. Jaskuła, *Mutualizm ewaluacji i diagnozy edukacyjnej*, [w:] *Regionalne i lokalne diagnozy edukacyjne*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wydawnictwo Grupa Tomami, Kraków 2012, s. 235-244
 23. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Kultura informacyjna w zarządzaniu międzykulturowym. Ujęcie transgresyjne* [w:] *Kompetencje informacyjno-komunikacyjne i międzykulturowe w gospodarce. Od adaptacji do innowacji*, (red.) I. Sobieraj, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012, s. 37-92
 24. S. Jaskuła, *Ewaluacja versus akredytacja – dwa światy w jednej przestrzeni*, [w:] *Ewaluacja w edukacji: koncepcje, metody, perspektywy*, (red.) B. Niemierko, M. K. Szmigiel, Wyd. Grupa Tomami, Kraków 2011, s. 257 – 263
 25. S. Jaskuła, *Wykluczenie w międzykulturowej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego*, (red.) T. Lewowicki, A. Szczurek-Boruta, J. Suchodolska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Cieszyn – Warszawa – Toruń 2011, s. 149 – 159
 26. S. Jaskuła, *Przestrzeń informacyjna jako przestrzeń edukacyjna* [w:] *Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej*, (red.) A. Cudowska, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2011, s. 174 - 182
 27. S. Jaskuła, *Intercultural space. Contemporary challenges and perspectives*, [w:] *Poland – Jordan – European Union: Future Aspects*, (red.) S. Abudayeh, K. Bojko, Jordan University Press, Amman, Jordan 2011, s. 11-27

28. S. Jaskuła, *Informacyjna przestrzeń tożsamości*, [w:] *Tożsamość i komunikacja*, (red.) J. Szulich-Kałuża, L. Dyczewski, R. Szwed, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, s. 11 – 20
29. S. Jaskuła, *Общества в новом информационном пространстве* [w:] „Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент”, Випуск 2, Київ 2010, s. 23 - 37
30. S. Jaskuła, *Zagrożenia we współczesnej przestrzeni informacyjnej*, [w:] *Współczesne bezpieczeństwo i zagrożenia w edukacji młodzieży*, (red.) R. Kalinowski, J. Kunikowski, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2010, s. 203 – 212
31. S. Jaskuła, *O potrzebie re-ewaluacji w społeczeństwie nadmiaru informacji*, [w:] *Ewaluacja programów operacyjnych – konteksty, dylematy, praktyki*, (red.) K. Kasprzyk, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Toruń 2010, s. 45 – 54
32. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji w społeczeństwie otwartym* [w:] *Odrodzenie człowieczeństwa. Ludzkie transformacje*, (red.) H. Romanowska-Łakomy, Eneteia Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2009, s. 125 – 134
33. S. Jaskuła, *Uzależnienie od Internetu we współczesnej kulturze pracy*, „Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauka Pedagogicznych PAN”, Zeszyt 13, (red.) R. Borzyszkowska, E. Lemańska-Lewandowska, P. P. Grzybowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Bydgoszcz 2009, s. 64 – 81
34. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowawcze wyzwania społeczeństwa informacyjnego* [w:] *Jaka informacja?*, (red.) L. Dyczewski, Wydawnictwo KUL, Lublin 2009, s. 227 – 248
35. S. Jaskuła, *Internet jak narkotyk. O nowym rodzaju uzależnienia*, „Świat problemów”, Warszawa 2008, s. 12- 17
36. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Wychowanie do informacji – pojęcie dla wielu nauk* [w:] *Język współczesnej pedagogiki*, (red.) T. Zacharuk, Siedlce 2008, s. 103 – 127

4.4 Autorstwo lub współautorstwo opracowań zbiorowych, ekspertyz, dokumentacji prac badawczych

Opracowania zbiorowe:

- S. Jaskuła, L. Korporowicz, P. Plichta, M. Stefanowicz (red.), *Jagiellonian Ideas Towards Challenges of Modern Times*, Biblioteka Jagiellońska, Kraków 2017
- S. Jaskuła, L. Korporowicz (red.), *Współczesna przestrzeń tożsamości*, Politeja. Pismo Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Księgarnia Akademicka Sp. z o. o., Kraków 2012
- S. Jaskuła (red.), *Sztuka w służbie edukacji*, 14 Zeszyt Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, Warszawa 2010

Opracowanie ekspertyz:

Ekspertyza międzynarodowej konferencji „Od nowej kultury akademickiej do społeczeństwa obywatelskiego, wolnego od korupcji” będąca częścią działań zaplanowanych w projekcie realizowanym przez Fundację „Instytut *Artes Liberales*” (FIAL) wraz z Wydziałem „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego (AL UW) oraz Ukraińskim Uniwersytetem Katolickim (UUK, Lwów) i Międzynarodową Fundacją Badań nad Polityką Edukacyjną (MFBPE, Kijów) w ramach grantu Fundacji Solidarności Międzynarodowej D014/WD/2012 zatytułowanego „Od autonomii uniwersyteckiej i etyki akademickiej do społeczeństwa wolnego od korupcji”. (2012)

Ekspertyza w ramach programu badawczego „Diagnoza potencjału gospodarki województwa śląskiego pod kątem rozwoju kompetencji informacyjno-komunikacyjnych pracodawców i pracowników” Politechnika Śląska, projekt w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Kapitał Ludzki

Ekspertyzy wniosków złożonych w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2018 „Edukacja kulturalna” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury

Liczne niepublikowane ekspertyzy wykonane w trakcie pracy w Biurze Analiz Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Warszawie

Opracowanie dokumentacji prac badawczych:

1. S. Jaskuła, L. Korporowicz, C. Kocon, A. Fijałkowska, *Ewaluacja programu WARS i SAWA* (2011)

Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych i opracowanie raportu z ewaluacji zewnętrznej po pierwszym roku wdrażania Warszawskiego Programu Wspierania Uzdolnień „Wars i Sawa” realizowanym przez Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń na zlecenie Biura Edukacji m. st. Warszawy. Sam program miał na celu utworzenie całościowych systemów opieki nad uczniami uzdolnionymi w placówkach oświatowych, wspieranie tych działań i umożliwienie wymiany najlepszych doświadczeń pomiędzy utworzoną w ten sposób siecią szkół zainteresowanych systemową opieką nad rozwojem uczniów uzdolnionych. Koncepcja badań ewaluacyjnych programu „Wars i Sawa”, podobnie jak koncepcja samego projektu, miała charakter innowacyjny i wspierający, wykorzystując twórcze i rozwojowe możliwości działań ewaluacyjnych.

2. S. Jaskuła, L. Korporowicz, raport *„Kultura informacyjna w zarządzaniu międzykulturowym. Od adaptacji do innowacji”* (2012)

Raport poświęcony jest tematyce kultury informacyjnej w zarządzaniu międzykulturowym, które to wymaga współcześnie nowych kompetencji informacyjno-komunikacyjnych i międzykulturowych, przechodzących przeobrażenie od umiejętności statycznych, dostosowawczych, adaptacyjnych do dynamicznych, poszukujących, kreatywnych. Powstał on na podstawie analizy danych uzyskanych z badań przeprowadzonych w ramach projektu badawczego „Diagnoza gospodarki województwa śląskiego pod kątem rozwoju kompetencji informacyjno-komunikacyjnych pracowników i pracodawców.”

3. S. Jaskuła, L. Korporowicz, *Raport z ewaluacji zewnętrznej pilotażu planowanych do wdrożenia zmian w szkolnictwie muzycznym I-go stopnia* (2013)

Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych i opracowanie raportu z ewaluacji pilotażu reformy szkolnictwa muzycznego w Polsce na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przeprowadzana ewaluacja o charakterze uspołecznionym,

objęła wszystkie szkoły, w których przez rok czasu przeprowadzany był pilotaż reformy. Badanie miało zasięg ogólnopolski, a wyniki uzyskane w trakcie przeprowadzonej ewaluacji posłużyły Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego do wprowadzenia zmian w reformie właściwej szkolnictwa artystycznego

4. S. Jaskuła, *Raport z ewaluacji międzynarodowego projektu „Mosty nadziei. Dziedzictwo kulturowe Krakowa w animowaniu dialogu międzykulturowego na przykładzie Światowych Dni Młodzieży”* (2016)

Realizowany projekt odwoływał się do dziedzictwa kulturowego Krakowa jako jednego z najstarszych polskich i europejskich środowisk kulturotwórczych, które wypracowało ogromny kapitał kulturowy o znaczeniu międzynarodowym. Inspiracją dla współczesnych poszukiwań w warunkach wielokulturowej Europy jest potencjał, wzorce i heurystyczna wartość praktyk, ale i problematyki dialogu międzykulturowego. W projekcie ewaluacji programu przedmiotem ewaluacji uczyniono działania podejmowane w ramach „Mostów nadziei. Dziedzictwo kulturowe Krakowa w animowaniu dialogu międzykulturowego na przykładzie Światowych Dni Młodzieży”. W ramach wydzielonego przedmiotu ewaluacji wydzielono trzy obszary: seminaria, działania przygotowujące i podsumowujące projekt oraz marketing działań podejmowanych w ramach projektu

5. S. Jaskuła, L. Korporowicz *Raport z metaewaluacji Programu Bardzo Młoda Kultura* (2017)

Program Bardzo Młoda Kultura realizowany jest przez Narodowe Centrum Kultury. Podstawowym jego celem jest wspieranie edukacji kulturowej w Polsce. Podjęte badanie miało charakter meta-ewaluacyjny, gdyż odnosiło się, zgodnie ze standardami badań ewaluacyjnych, nie tylko do konkretnego projektu, ale także do wypracowanych w jego ramach ewaluacji, których analizowany Program był inspiracją i przedmiotem. Ze względu na duży zasięg i wieloraki charakter programu o nazwie „Bardzo Młoda Kultura” poczynione analizy miały charakter formatywny i odnosiły się do wybranych, choć uznanych za istotne i sprawcze, obszarów oraz mechanizmów jego realizacji.

6. S. Jaskuła, *Ewaluacja międzynarodowego projektu „Idee jagiellońskie wobec wyzwań współczesności”* (2017)

Głównym celem projektu „Idee jagiellońskie” była rewitalizacja koncepcji prawa narodów Pawła Włodkowica oraz idei współpracy międzynarodowej i międzykulturowej rozwijanej w tradycji jagiellońskiej, które służyć mają wskazaniu fundamentalnych wartości bazujących na chrześcijańskim, personalistycznym i podmiotowym postrzeganiu człowieka, z uznaniem jego praw kulturowych jako podstawowych praw człowieka i wspólnot ludzkich w rozwiązywaniu problemów, jakie powstają w relacjach współczesnego świata. Przyjęty model badań ewaluacyjnych zakładał realizację ewaluacji dialogicznej, rozwojowej, a więc takiej, która ma szczególne zastosowanie w odniesieniu do projektów rozwojowych, edukacyjnych i promocyjnych.

4.5 Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS)

85

4.6 Indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS)

4

4.7 Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach

1. Ekspert w międzynarodowym projekcie badawczym „ETIMOS: Empowering Teachers In Motivating and Orienting Students” (application: 129542-CP-1-2006-1-IT-COMENIUS-C21), Pedagogium Wyższa Szkoła Pedagogiki Resocjalizacyjnej (2008 – 2009)

2. Ekspert w międzynarodowym projekcie badawczym „Od autonomii uniwersyteckiej i etyki akademickiej do społeczeństwa wolnego od korupcji”, Uniwersytet Warszawski, grant Fundacji Solidarności Międzynarodowej (2012)
3. Ekspert w projekcie badawczym „Diagnoza potencjału gospodarki województwa śląskiego pod kątem rozwoju kompetencji informacyjno-komunikacyjnych pracodawców i pracowników” Politechnika Śląska, projekt w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Kapitał Ludzki (2012)
4. Ewaluator w międzynarodowym projekcie badawczo – edukacyjnym „Mosty nadziei. Dziedzictwo kulturowe Krakowa w animowaniu dialogu międzykulturowego na przykładzie Światowych Dni Młodzieży” realizowanego z grantu Ministerstwa Spraw Zagranicznych przez Uniwersytet Jagielloński i Klub Jagielloński w Krakowie (2016)
5. Ewaluator w międzynarodowym projekcie badawczo – edukacyjnym „Idee jagiellońskie wobec wyzwań współczesności” realizowanego z grantu Ministerstwa Spraw Zagranicznych przez Uniwersytet Jagielloński i COOPERANTIS Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Dialogu Międzykulturowego w Krakowie (2017)
6. Ewaluator w projekcie „Bardzo Młoda Kultura” realizowanym przez Narodowe Centrum Kultury Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (komponent analityczno – badawczy) (2017)

4.8 Międzynarodowe lub krajowe nagrody i wyróżnienia za działalność naukową

Międzynarodowe nagrody i wyróżnienia za działalność naukową

1. Medal Ministerstwa Nauki i Oświaty na Ukrainie oraz Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M. P. Dragomanowa w Kijowie, Ukraina (2017)
2. Medal Ministerstwa Nauki i Oświaty na Ukrainie oraz Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M. P. Dragomanowa w Kijowie, Ukraina (2012)

Krajowe nagrody i wyróżnienia za działalność naukową

1. Nagroda Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (2018)
2. Nagroda Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (2017)
3. Nagroda Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (2016)

4.9 Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych

Po uzyskaniu stopnia doktora wygłosiłam 87 referatów uczestnicząc w konferencjach i seminariach naukowych (krajowych i międzynarodowych). Prezentowana przeze mnie tematyka odpowiada obszarom moich zainteresowań badawczych, podejmowanych w artykułach i monografiach.

2018

1. *Komunikacja międzykulturowa w świecie hybrydalnym*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Komunikacja międzykulturowa”, Katedra Metodologii Badań Społecznych, Katedra Socjologii Komunikowania, organizacji i Zarządzania Instytutu Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków, 6-7 grudnia 2018

2. *Neglected Roots of the Cultural Rights*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Human Rights Education”, Western Sydney University, Sydney Australia, 26 – 29 listopada 2018
3. *Twórczy uczeń szkoły hybrydalnej*, V Ogólnopolska Konferencja Naukowa, „Między ars a téchnē – edukacja w XXI wieku”, Zakład Edukacji Medialnej Wydziału Nauk Pedagogicznych, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 15 czerwca 2018
4. *Podmiotowość ucznia w szkole hybrydalnej*, Konferencja Naukowa Social Thought Master „Człowieczeństwo i kultura w czasach przemian cywilizacyjnych”, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych UKSW, Warszawa 15-16 maja 2018
5. *Rozwój ewaluacji społecznej w polskiej myśli pedagogicznej*, IV Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, 2 marca 2018
6. *Realność i wirtualność prawdy*, IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Dialog międzykulturowy we współczesnym świecie. Dialog prawdy”, Instytut Socjologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 22 lutego 2018

2017

7. *Building Social Cohesion by Cultural Heritage Understanding*, (Workshop) Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Advancing Community Cohesion Conference. Today’s Challenges and Solution”, Western Sydney University, Sydney, Australia, 20 – 22 listopad 2017
8. *Jagiellońskie inspiracje edukacji międzykulturowej*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Idee jagiellońskie a współczesne koncepcje praw kulturowych: perspektywa przestrzeni zróżnicowanej etnicznie”, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. M. P. Dragomanowa w Kijowie, Ukraina, 10 listopada 2017
9. *University as a space for intercultural dialogue*, III Międzynarodowy Kongres Socjologiczny Ukrainy, „New Inequalities – New Conflicts: Ways to Overcome” Charków, Ukraina, 3-8 wrzesień 2017
10. *Współczesna przestrzeń międzykulturowa*, III Zjazd Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego „Kultury w ruchu. Migracje, transfery, epistemologie”, Poznań, 21-23 września 2017
11. *Granice współczesnej dydaktyki cyfrowej*, IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa Cyberprzestrzeń i światy wirtualne „Dydaktyka cyfrowa – poza granice wyobraźni”, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, 6 – 7 czerwca 2017

12. *O potrzebie kompetencji międzykulturowych w środowiskach wielokulturowych*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wielokulturowość – fakt społeczny czy nieudany projekt polityczny?”, Instytut Studiów Międzykulturowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, 22 maja 2017
13. *Bezpieczeństwo kulturowe w świecie hybrydalnym. Aspekty teoretyczne i metodologiczne*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Granice tożsamości nauk o bezpieczeństwie. Perspektywa materialna i formalna”, Akademia Sztuki Wojennej i Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 26 kwietnia 2017
14. *Wyzwania wychowawcze w środowisku przestrzeni wirtualnej*, Konferencja Ogólnopolska „Przestrzeń wirtualna w edukacji i wychowaniu”, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. St. Leszczyńskiego, Leszno, 24 kwietnia 2017
15. *Cele procesu ewaluacyjnego w działaniach na rzecz bezpieczeństwa*, Seminarium „Ewaluacja w sferze bezpieczeństwa”, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa 31 marca 2017
16. *Modele dialogu międzykulturowego w świecie hybrydalnym*, III Konferencja Naukowa „Dialog międzykulturowy we współczesnym świecie. Dialog wartości”, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa, 23 marca 2017
17. *Bezpieczeństwo kulturowe w przestrzeni wirtualnej. Wyzwania pedagogiczne*, Konferencja Międzynarodowa „Welcomomy Forum”, Toruń, 13-14 marca 2017

2016

18. *Ewaluacja projektu „Mosty nadziei”*, Seminarium podsumowujące projekt „Mosty Nadziei. Dziedzictwo kulturowe Krakowa jako animacja dialogu międzykulturowego na przykładzie Światowych Dni Młodzieży 2016, Klub Jagielloński, Kraków, 28 listopada 2016
19. *Ewaluacja procesu tworzenia i funkcjonowania Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa*, Sympozjum naukowo – praktyczne, Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku we współpracy z Instytutem Socjologii i Kognitywistyki Uniwersytetu w Białymstoku, „Zatrudnienie osób skazanych – współpraca instytucji i społeczeństwa”, Białystok, 24 października 2016
20. *Ewaluacja programu zatrudnienia skazanych*, Seminarium naukowo – praktyczne Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym powołanej przez Wojewodę Podlaskiego, „Zatrudnienie osób skazanych – współpraca instytucji i społeczeństwa”, Białystok, 19 października 2016
21. *Dialog i komunikacja międzykulturowa jako wyzwanie doby współczesnej*, X Centrum Dialogu Rotary Białą Podlaska, „Jak rozmawiać w czasie burzy”, Droblin, 15 października 2016

22. *Ewaluacja refleksyjna w badaniach pedagogicznych*, IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny, "Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki", Białystok, 21 – 23 września 2016
23. *Ewaluacja refleksyjna*, XVI Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny, „Solidarność w czasach nieufności”, Gdańsk, 14 – 17 września 2016
24. *Ewaluacja komunikacji społecznej*, Konferencja Naukowa "Komunikacja społeczna – szanse, relacje i zagrożenia", Komenda Główna Policji w Warszawie, Warszawa, 17 czerwca 2016
25. *Pedagogiczne aspekty bezpieczeństwa kulturowego*, Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa "Bezpieczeństwo kulturowe – wymiar regionalny", Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży, Łomża, 1 czerwca 2016
26. *Spoleczne funkcje ewaluacji w środowisku akademickim*, Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa "Spoleczne funkcje uniwersytetu w czasach dynamicznych zmian", Wydział Nauk Społecznych SGGW w Warszawie, Wydział Filozoficzny UJ, Wydział Nauk Społecznych UŚ w Katowicach, Wydział Nauk Historycznych i Społecznych UKSW w Warszawie, Warszawa, 12-13 maja 2016
27. *Ewaluacja dla innowacji*, Konferencja „Program WARS i SAWA jako kluczowy element Warszawskiego Systemu Wspierania Uzdolnionych, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych, Warszawa, 7 kwietnia 2016
28. *Gospodarka – Kultura – Bezpieczeństwo*, (prowadzenie sesji) XXIII Forum Gospodarcze Toruń „Integracja i współpraca. Gospodarka – Nauka – Innowacyjność”, Toruń, 7-8 marca 2016

2015

29. *Pamięć w procesie wirtualizacji*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Przestrzenie pamięci", Instytut Socjologii Uniwersytetu Opolskiego, Opole, 16 października 2015
30. *Modele kultury informacyjnej w edukacji międzykulturowej*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu: "Człowiek w świecie informacji", „Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym – teoria i praktyka”, Katedra Kultury Informacyjnej i Edukacji Obywatelskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Kraków, 9 października 2015
31. *Podmiotowy potencjał ewaluacji*, III Kongres Politologii, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Kraków 22-24 września 2015

32. *Zastosowania ewaluacji edukacyjnej. Trzy rodzaje koncentracji*, XXI Krajowa Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej, „Zastosowania diagnozy edukacyjnej”, Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej, Bydgoszcz, 17- 19 września 2015
33. *Turystyka w procesie wirtualizacji*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Antropologia turystyki – dziedzictwo i perspektywy”, Instytut Studiów Międzykulturowych Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Katedra Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, Kraków, 1- 2 czerwca 2015
34. *Podmiotowa rola ewaluacji wewnętrznej w strategicznym rozwoju szkoły*, Międzynarodowa Konferencja, „Ewaluacja w edukacji – doświadczenia i perspektywy”, Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa, 21-22 maja 2015
35. *O zagrożeniu e-mancypacją człowieka w przestrzeni wirtualnej*, Ogólnopolska konferencja, „Kultura i metoda. Humanistyka cyfrowa wobec humanistyki słowa”, Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Lublin, 23 kwietnia 2015
36. *Different faces of evaluation*, Międzynarodowe Seminarium „Evaluation of Scientific/Educational Programs for National Minorities”, Centre for Evaluation of Scientific, Educational and Social Programs, Kyiv – Pereyaslav – Khmelnytskyi, Ukraina 14-16 kwietnia 2015

2014

37. *Wirtualna transformacja międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych*, Sympozjum, „Komunikacja międzykulturowa”, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Kraków, 17 – 18 listopada 2014 roku
38. *Odrębność i współgranie. Polskie relacje diagnostyki i ewaluacji edukacyjnej*, XX Krajowa Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej, „Diagnozy edukacyjne: dorobek i nowe zadania”, Uniwersytet Gdański, Wydział Nauk Społecznych, Gdańsk, 18 – 20 września 2014 roku
39. *May the realization of evaluation in the educational space of Ukraine possible?*, Międzynarodowe Seminarium „Evaluation of Educational Space”, Centre for Evaluation of Scientific, Educational and Social Programs, Svityaz’ Lake, Volynska Oblast, Ukraina, 27-29 sierpnia 2014
40. *Ewaluacja jako partycypacja*, Ogólnopolskie seminarium, „Edukacja do partycypacji”, Collegium Civitas, Warszawa, 29-30 maja 2014
41. *Pedagogika przestrzeni informacyjnej*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Cyberprzestrzeń i światy wirtualne”, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa, 24 kwietnia 2014

2013

42. *Wyniki ewaluacji po 1 roku pilotażu w szkołach muzycznych I-go stopnia*, Konferencja Ogólnopolska „Nowoczesne przywództwo – inspiracje”, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa, 27 – 28 września 2013
43. *Ewaluacja rozwojowa w edukacji*, Wojewódzka Konferencja „Czas na zmiany edukacyjne. Jak wspierać w rozwoju uczniów i nauczycieli”, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa, 27 września 2013
44. *Komunikacja międzykulturowa w nowych wymiarach rzeczywistości hybrydalnej*, XV Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny „Co po kryzysie?”, Szczecin, 11 – 14 września 2013
45. *Metodologia procesu ewaluacyjnego*, Ogólnopolska Konferencja „Ewaluacja programów operacyjnych – wyzwania, inspiracje, przyszłość”, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego, Toruń, 25-26 czerwca 2013
46. *O potrzebie działań profilaktycznych w przestrzeni wirtualnej*, Konferencja „Wychowanie i profilaktyka w teorii i praktyce”, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Łomża, 23 maja 2013
47. *Intercultural education challenges: Jagiellonian Cultural Studies*, Międzynarodowa Konferencja z okazji 10-lecia działalności Centrum Języka i Kultury Polskiej „Intercultural education as challenge 51odernisty”, Uniwersytet Babeş-Bolyai, Kluż-Napoka, Rumunia, 20 maja 2013
48. *Pedagogika ewaluacji*, Ogólnopolskie Seminarium Naukowe „Diagnoza i ewaluacja. Spotkania w szkole”, Uniwersytet Gdański, Instytut Pedagogiki, Gdańsk, 22-23 kwietnia 2013
49. *Kultury narodowe w procesie wirtualizacji*, Międzynarodowa Konferencja „Etniczność, kultura i polityka: wzajemne zależności”, Uniwersytet Jagielloński, Instytut Studiów Międzykulturowych, Kraków, 18-19 kwietnia 2013

2012

50. *Problemy przygotowania nowego pokolenia absolwentów, nauczycieli oraz menedżerów szkół wyższych, działających na rzecz ugruntowania nowej kultury akademickiej na Ukrainie*, podsumowanie panelu, Ukraiński Uniwersytet Katolicki, Lwów, Ukraina, listopad 2012
51. *Współczesne wyzwania przestrzeni międzykulturowej. Ku nowym horyzontom studiów kulturowych*, wykład otwarty, Uniwersytet im. T. Szewczenki, Kijów, Ukraina, październik 2012

52. *Mutualizm ewaluacji i diagnostyki*, XVIII Ogólnopolska Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej „Regionalne i lokalne diagnozy edukacyjne”, wrzesień 2012
53. *Od kontroli i akredytacji do rozwoju i ewaluacji*, Konferencja „Potencjały i pułapki ewaluacji w praktyce”, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łomży, wrzesień 2012
54. *Ewaluacja edukacyjna*, Konferencja ogólnopolska „Ewaluacja w szkole”, Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych w Warszawie, wrzesień 2012
55. *Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna jako transgresja*, Konferencja Naukowa „Kompetencje do komunikacji międzykulturowej w aspekcie tradycyjnej wielokulturowości regionu i procesów migracyjnych”, Uniwersytet w Białymstoku, wrzesień 2012
56. *Ethnicity in the contemporary informative space*, Scientific Ethnosociological School, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, “Ethnicity in the framework of intercultural communication”, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. M. P. Dragomanowa w Kijowie – Uniwersytet Jagielloński, czerwiec 2012
57. *Rzeczywistość rozszerzona*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Word & Image”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 1-2 czerwiec 2012
58. *Krytyczna teoria społeczeństwa sieci*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. M. P. Dragomanowa w Kijowie, Kijów, Ukraina, 18-20 maj 2012
59. *Drogi i bezdroża ewaluacji*, Konferencja Międzynarodowa „Ewaluacja a rozwój szkół i placówek województwa pomorskiego”, Gdańsk, kwiecień 2012
60. *Kultura informacyjna w zarządzaniu międzykulturowym. Od adaptacji do innowacji –* Konferencja Naukowa „Diagnoza potencjału gospodarki województwa śląskiego pod kątem rozwoju kompetencji informacyjno- komunikacyjnych pracowników i pracodawców”, Uniwersytet Śląski, Zabrze, styczeń 2012

2011

61. *Wyzwania edukacyjne w nowej przestrzeni informacyjnej. Przykład Chin*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Media w Chinach. Chiny w mediach”, Instytut Konfucjusza w Krakowie i Uniwersytet Jagielloński, Kraków, listopad 2011
62. *Ewaluacja rozwojowa jako wyzwanie współczesnego systemu edukacji*, III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Ewaluacja polityk i projektów publicznych”, Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, listopad 2011
63. *Zaniedbane strategie edukacji międzykulturowej. Rozwój kompetencji informacyjnych w szkole*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja międzykulturowa –

dokonania, problemy, perspektywy”, Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Międzykulturowej, Zakład Pedagogiki Ogólnej Uniwersytetu Śląskiego, Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP w Warszawie, Cieszyn – Ustroń, październik 2011

64. *Ewaluacja versus akredytacja. Dwa światy w jednej przestrzeni*, XVII Krajowa Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej „Ewaluacja w edukacji: koncepcje, metody, perspektywy”, Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, Kraków, wrzesień 2011
65. *Kultura informacyjna w edukacji międzykulturowej*, Konferencja Naukowa „Edukacja międzykulturowa a Wychowanie dla Pokoju”, Wydział Nauk Humanistycznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, czerwiec 2011
66. *Komunikacja międzykulturowa w przestrzeni informacyjnej współczesności*, wykład otwarty, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Katedra Socjologii
67. *Kompetencje informacyjne*, Sympozjum koncepcyjne projektu badawczego realizowanego przez Katedrę Socjologii Politechniki Śląskiej, Zabrze, luty 2011
68. *Przestrzeń międzykulturowa w cywilizacji medialnej*, Wykład monograficzny w ramach specjalności komunikacja społeczna, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej, Bielsko-Biała , luty 2011

2010

69. *Intercultural space. Contemporary challenges and perspectives*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Poland – Jordan – European Union. Future Perspectives”, Uniwersytet Jordański, Amman – Jordania, grudzień 2010
70. *Wykluczenie we współczesnej przestrzeni edukacyjnej*, I Ogólnopolska Konferencja Naukowa, „Wymiary różnic społecznych i ekonomicznych”, Łomża, listopad 2010
71. *Wykluczenie w międzykulturowej przestrzeni informacyjnej*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego”, Cieszyn, październik 2010
72. *Nowe formy mobilności kultur*, XIV Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny, „Co dzieje się ze społeczeństwem”, Kraków 8-11 września 2010
73. *O potrzebie redefinicji pojęcia kompetencji we współczesnej edukacji międzykulturowej* Konferencja Naukowa, Uniwersytet w Białymstoku, „Edukacja międzykulturowa – dokonania i perspektywy”, Olecko, czerwiec 2010
74. *O potrzebie re-ewaluacji w społeczeństwie nadmiaru informacji*, Międzyregionalna Konferencja Ewaluacyjna, „Ewaluacja jako skuteczne narzędzie wspomagające realizację programów operacyjnych”, Toruń, 25-26 maja 2010

75. *Ewaluacja w społeczeństwie informacyjnym*, Konferencja Ewaluacyjna, Połczyn Zdrój, czerwiec 2010

2009

76. *Communities on new information space*, Międzynarodowy Kongres Naukowy w Charkowie, „Sociology in situation of social ambiguities”, Charków, Ukraina, 15-17 września 2009
77. *Informacyjna przestrzeń tożsamości i komunikacji*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Katolicki Uniwersytet Lubelski, „Tożsamość i komunikacja”, Lublin, 8-9 czerwca 2009
78. *Przestrzeń informacyjna jako przestrzeń edukacyjna*, Konferencja Naukowa, „Kierunki rozwoju edukacji w zmieniającej się przestrzeni społecznej”, Białystok, 11-12 maja 2009

2008

79. *Uzależnienie od Internetu we współczesnej kulturze pracy*, XXII Letnia Szkoła Młodych Pedagogów, PAN i Uniwersytet Bydgoski, „Edukacja a praca człowieka w ujęciu interdyscyplinarnym”, Tleń, 15 – 20 września 2008
80. *Wychowanie do informacji – zagubiony aksjomat społeczeństwa otwartego*, Międzynarodowa Konferencja Inter- i Transdyscyplinarna, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski, „Człowiek i człowieczeństwo. Bycie i stawanie się, kreacja i ewolucja”, Olsztyn, 22 – 24 czerwca 2008
81. *Wychowanie do informacji – pojęcie dla wielu nauk*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Akademia Podlaska, „Język współczesnej pedagogiki”, Chlewiska k. Siedlec, 3-5 czerwca 2008
82. *Wychowanie do informacji jako wyzwanie społeczeństwa wiedzy*, Ogólnopolskie Seminarium „Wyzwania społeczeństwa wiedzy”, Centrum Edukacji Multimedialnej SGGW, Warszawa, 17 kwietnia 2008
83. *Wychowanie do informacji – wyzwaniem współczesnej pedagogiki medialnej*, Seminarium Naukowe, Uniwersytet Gdański, Gdańsk, 2 kwietnia 2008
84. *Spółczesność informacyjna a wychowanie do informacji*, Seminarium Naukowe, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski, Olsztyn, 20 lutego 2008
85. *Wychowanie do informacji jako wyzwanie społeczeństwa wiedzy*, Seminarium Naukowe, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, 16 stycznia 2008

2007

86. *Spoleczeństwo informacyjne - wyzwania dla pedagogik*, Seminarium Naukowe, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 13 grudnia 2007

87. *Wychowanie do informacji*, Seminarium Naukowe, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 6 grudnia 2007

4.10 Podsumowanie dorobku i osiągnięć naukowo – badawczych

Tabela 1. Zestawienie publikacji naukowych

LP.	RODZAJ DOROBKU	AUTOR	WSPÓŁ-AUTOR	RAZEM
1	Monografie	1	-	1
2	Rozdziały w monografiach i recenzowanych opracowaniach zbiorowych w języku polskim	20	6	26
3	Rozdziały w monografiach i recenzowanych opracowaniach zbiorowych w języku angielskim	4	-	4
4	Publikacje w czasopismach naukowych z listy MNiSW	11	6	17
5	Redakcja monografii	1	2	3
6	Raporty z badań	2	4	6
7	Pozostałe publikacje	4	-	4
Razem		43	18	61

Tabela 2. Zestawienie pozostałych wskaźników za osiągnięcie naukowe

LP.	KRYTERIUM	WYNIK
1	Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS)	85
2	Indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (Wos)	4
3	Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach	6
4	Międzynarodowe nagrody za działalność naukową	2
5	Krajowe nagrody za działalność naukową	3
6	Wygłoszenie referatów na konferencjach międzynarodowych	27
7	Wygłoszenie referatów na krajowych konferencjach	60

Sylvia Jasna-Korpanowicz